

RĪGAS
STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

KOMUNIKĀCIJAS FAKULTĀTE

Kopīgā akadēmiskā maģistra studiju programma
“Mediju un informācijas pratība”
Joint study programme “Media and Information Literacy”

Kods: 45321

Studiju programmas raksturojums

Studiju virziens
“Informācijas un komunikācijas zinātnes”

APSTIPRINĀTA

Rīgas Stradiņa universitātes Senāta sēdē
2022. gada 2. martā, protokola Nr. 2-S-1/2/2022

LICENCĒŠANA

Rīga, 2022

SATURA RĀDĪTĀJS

I.	Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	3
1.1.	Studiju programmas izveides pamatojums	3
1.2.	Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums	9
1.3.	Studiju programmas atbilstības nozares tendencēm novērtējums	11
1.4.	Studiju programmas attīstības perspektīvu raksturojums	15
II.	Resursi un nodrošinājums	17
2.1.	Studiju programmas īstenošanai nepieciešamās studiju bāzes novērtējums	17
2.2.	Informatīvās un metodiskās bāzes novērtējums	19
2.3.	Informācija par finansiālo bāzi	22
2.4.	Materiāltehniskās bāzes novērtējums	23
III.	Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	26
3.1.	Studiju programmas satura raksturojums	26
3.2.	Studiju programmas īstenošanas mehānisma novērtējums	31
3.3.	Studējošo prakses nodrošinājuma raksturojums un analīze	33
3.4.	Novērtējums, kā augstskolā izveidotā kvalitātes nodrošināšanas sistēma un tajā noteiktie principi tiek ievēroti studiju programmā	33
3.5.	Novērtējums par studējošo, absolventu, darba devēju un/vai nozares darba devēju organizāciju un citu nozares organizāciju, iesaisti studiju programmas izveidē	36
IV.	Mācībspēki	37
4.1.	Studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku izvēles pamatojums	37
4.2.	Mācībspēku kvalifikācijas atbilstības normatīvo aktu noteiktajām prasībām	39
4.3.	Augstskolas piemērotās procedūras mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanai un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanai	43

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

1.1. Studiju programmas izveides pamatojums

Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība augstskolas stratēģijai un studiju virzienam. Norādīt studiju programmas mērķus, uzdevumus, plānotos studiju rezultātus un novērtēt to sasniedzamību un savstarpējo sasaisti.

Starptautiskā maģistra studiju programma “Mediju un informācijas pratība” ir izveidota Latvijas (Rīgas Stradiņa universitāte), Lietuvas (Viļņas universitāte), Igaunijas (Tartu universitāte) un Polijas (Vroclavas universitāte) universitāšu sadarbības rezultātā, kas sevi uzskata par daļu no augošās globālās mediju un informācijas pratības pētniecības un praktiķu kopienas.

Apzinoties mediju un informācijas pratības steidzamas attīstības nepieciešamību sabiedrībā, ko 1) nosaka IT komunikāciju attīstība kopumā un, jo īpaši, ikdienas komunikācijas veidu digitalizācija, un 2) ģeopolitiskās situācijas un sociokulturālā konteksta specifika Baltijas reģiona valstīs un Austrumu un Centrālajā Eiropā, jāatzīst nepieciešamība pēc mediju un komunikācijas jomā izglītotiem darbiniekiem un vadītājiem dažādos sabiedrības dzīves un sociālās saziņas līmeņos un sfērās – politikas veidotājiem, sociālajiem darbiniekiem, skolotājiem, profesionāliem pašvaldībās, plašsaziņas līdzekļos, skolās, muzejos, u.c. Šajā kontekstā jāatbalsta iespēja apgūt zināšanas, prasmes un spējas meklēt, pētīt, novērtēt, izprast un radīt informāciju un ziņojumus, kā arī sagatavot kompetentus mediju un informācijas pratības speciālistus mainīgajai informācijas videi. Studiju programmas veidotāji vēlas veicināt apmaiņu un sadarbību, veidot reģionālu zināšanu bāzi, atbalstīt radošu praksi un neatkarīgu pētniecību jaunajā mediju un informācijas pratības jomā reģionā, kam ir kultūras, sociālā, ekonomiskā un politiskā vērtība Baltijas reģiona kontekstā un ārpus tā. Partneri apzinās mediju un informācijas pratību kā mainīgu kompetenču kopu, kas, lielākoties, sastāv no trim galvenajiem komponentiem (kā aprakstīts UNESCO Globālajā ietvarā mediju un informācijas pratības novērtēšanai (UNESCO, 2013: 56) URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000224655>) – piekļuve, novērtēšana un radīšana –, un tiek pētīta, mācīta un konceptualizēta personiskā, sociopolitiskā un kultūras un organizatoriskā līmenī.

Eiropas Savienības politikā un likumdošanā ir skaidri atzīta nepieciešamība nekavējoties attīstīt medijpratību un veicināt izglītošanu mediju, informācijas un komunikācijas jautājumos saistībā ar mainīgo globālo mediju, komunikācijas un digitālo vidi un darba tirgu. Šī vajadzība tiek īpaši uzsvērtā darbībās pret viltus informācijas izplatīšanu tiešsaistē. Piemēram, Eiropas Komisijas 2014. gada 26. aprīļa paziņojumā “Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: Vēršanās pret dezinformāciju tiešsaistē: Eiropas pieeja” ir norādīts, ka “efektīviem ilgtermiņa risinājumiem nepieciešama informētība, lielāka medijpratība, plaša ieinteresēto pušu līdzdalība un sadarbība ar valsts iestādēm, tiešsaistes platformām, reklāmdevējiem, žurnālistiem un mediju grupām”¹. Tajā ietverta apakšnodaļa “Izglītības un medijpratības veicināšana”, kas kā vienu no instrumentiem piemin mācību plānu un programmu izstrādi, izmantojot Erasmus+ programmu². Viens no aspektiem, kam jāpievērš īpaša uzmanība, ir pārrobežu sadarbība starp dažādiem šajā jomā iesaistītajiem dalībniekiem, tostarp valsts un privāto sektoru, NVO, medijiem, skolām un universitātēm, utt., kā norādīts 05.12.2018. Rīcības plānā³. Latvijā par mediju un informācijas pratību tika daudz diskutēts saistībā ar jauno izglītības saturu (Skola

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1552235619263&uri=CELEX:52018JC0036> (sk. 10.03.2019)

² ibidem.

³ see Action 9 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1552235619263&uri=CELEX:52018JC0036> (sk. 10.03.2019).

2030)⁴ un mediju politiku (Par Latvijas mediju politikas pamatnostādņem 2016. – 2020. gadam)⁵. Izveidotā studiju programma tiek plānota saskaņā ar šiem dokumentiem.

Zīmīgi, ka Eiropas politikā mediju un informācijas pratības attīstīšana tiek skatīta kā neatliekamam pasākumu komplekss. Noteikti pasākumi, kas jāveic dalībvalstīm, formulēti arī 2018. gada 14. novembra Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2018/1808, ieskaitot 33.a pantu, kas ir spēkā esošās Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas grozījums⁶. Tā aicina dalībvalstis atbalstīt un veikt konkrētus pasākumus, lai veicinātu medijpratību. Līdzīgas prasības ir paredzētas arī dokumentos, kas vērsti uz citiem sociālās dzīves aspektiem ES. Svarīgs pamats šim viedoklim ir 2006. gada 20. decembra “Eiropas Parlamenta un Padomes Ieteikums par nepilngadīgo personu un cilvēka cieņas aizsardzību un par tiesībām uz atbildi saistībā ar Eiropas audiovizuālo un tiešsaistes informācijas pakalpojumu nozares konkurētspēju”⁷, “Jaunu prasmju programma Eiropai – 2017. gada 14. septembra Eiropas Parlamenta rezolūcija par jaunu prasmju programmu Eiropai” (2017/2002(INI)) (95-97)⁸, 2017. gada 16. marta “Eiropas Parlamenta rezolūcija par e-demokrātiju Eiropas Savienībā: potenciāls un problēmas”⁹, “Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1295/2013., ar kuru izveido programmu “Radošā Eiropa” (2014–2020) un atceļ lēmumus Nr. 1718/2006/EC, Nr. 1855/2006/EC un Nr. 1041/2009/EC”¹⁰, kā arī citi dokumenti.

Lai sasniegtu šos mērķus, ir svarīgi izstrādāt starpvalstu un starpdisciplināru skatījumu uz medijpratību, ņemot vērā dažādos un attīstībā esošos medijus un līdz ar to mainīgās komunikācijas vides, prakses, kultūras un pratību kompleksus, kā arī dažādus ietekmes faktoros uz šīm pratībām.

Starptautiskās kopīgās akadēmiskās maģistra studiju programmas “Mediju un informācijas pratība” galvenais **mērķis** ir sniegt zināšanas, prasmes un spējas, izprast, pētīt un sagatavot kompetentus mediju informācijas pratības speciālistus mainīgajai informācijas videi, izmantojot katras iesaistītās universitātes ekspertu kompetenci. Studiju programmas absolventi spēs pielietot savas zināšanas, vadot mediju un informācijas pratības procesus un risinot problēmas, kā arī pieņemot lēmumus formālā un neformālā mediju un informācijas pratības izglītībā, mediju un informācijas pratības politikas veidošanā un mediju un informācijas pratības politikas veidošanu un īstenošanu valsts un starptautiskā līmenī.

Programmas rezultāts ir mācīt augsti kvalificētus profesionāļus, lai viņi gūtu panākumus gan neakadēmiskajos amatos, kuros ir vajadzīga mediju un informācijas pratības kompetence, gan akadēmiskajās specialitātēs, tostarp pētniecību mediju un informācijas pratības jomā. Programmā tiek izmantota praktiska pieeja, kas piedāvā gan tradicionālas ar pētniecību saistītas mācību metodes, gan praktisku iemaņu attīstību, kas atbilst dažādu mediju un informācijas pratības aspektu mācīšanai un analīzei, izmantojot uz projektu balstītu pieeju. Programma ir veidota, lai sagatavotu studentus darbam profesionālajā sfērā pēc studiju beigšanas, un tā nodrošina absolventiem akadēmiskajai karjerai nepieciešamo pētniecības pamatu. Tā apmāca studentus apgūt ar medijiem un informācijas pratību saistītās starpdisciplinārās teorētiskās pieejas un metodes, lai nodrošinātu viņu panākumus, piesakoties doktorantūras programmās.

⁴ <https://www.skola2030.lv/lv> (sk.10.12.2021)

⁵ <https://likumi.lv/ta/id/286455-par-latvijas-mediju-politikas-pamatnostadnem-2016-2020-gadam> (sk. 10.12.2021).

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2018/1808/oj> (sk. 10.03.2021).

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32006H0952> (sk. 10.03.2021).

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1552247656548&uri=CELEX:52017IP0360> (sk.10.03.2021).

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1552247656548&uri=CELEX:52017IP0095> (sk. 10.03.2021).

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1552249076464&uri=CELEX:32013R1295> (sk.10.03.2019).

Starptautisko studiju programmu izstrādājušas četras universitātes, kas pārstāv Baltijas valstis un Centrāleiropas un Austrumeiropas valstis, tāpēc mācīšanas un mācīšanās process nodrošina starpkultūru pieredzi.

Studiju programmai ir šādi uzdevumi:

1. Piedāvāt novatorisku starpkultūru mācību vides un uz pētniecību balstītas studiju kombināciju, lai absolventiem nodrošinātu būtiskas teorētiskās zināšanas un pētniecības prasmes saistībā ar mediju un informācijas pratības praktisko īstenošanu.
2. Nodrošināt teorētiskas un starpdisciplināras studijas, kas nepieciešamas mediju un informācijas pratības izpētei un praksei:
 - Komunikācijas zinātne, mediji un digitālā kultūra, mediju un informācijas pratības izglītības teorijas, verbālā un vizuālā komunikācija, kā arī multimediju un multimodālās teorijas;
 - Mediju sistēmu analīze, mediju psiholoģija un mijiedarbība starp mediju un informācijas pratības politiku un sabiedrībām, tostarp žurnālistiku un mediju auditoriju;
 - Mediju un informācijas pratības pētniecības metodika un pedagoģija.
3. Veicināt padziļinātu izpratni par mediju un informācijas pratību kā jomu, kurā ir iekļautas vairākas pratības, piemēram, informācijas pratība, datorpratība, zinātnes pratība, kultūras pratība un veselībpratība.
4. Nodrošināt teorētiskas zināšanas un praktiskas iemaņas kritiskajā domāšanā un radošumā ar mērķi analizēt mediju un informācijas pratības attīstības procesus un radīt instrumentus mediju un informācijas pratības izglītībai.
5. Mācību procesā ieviest aktīvas mācību metodes (gadījumu izpēte, projekti un darbs grupās), izmantojot iesaistīto universitāšu resursus un Virtuālo mediju un informācijas pratības inovatīvo mācīšanas metožu laboratoriju, kas izstrādāta kā *Erasmus+* Stratēģiskās partnerības programmas projekta MIL&LAB rezultāts. Studiju programmas īstenošanā apvienot akadēmiskās studijas un pētniecisko darbību, organizējot seminārus un iesaistot studentus iesaistīto universitāšu un to partneru vadītajos pētniecības projektos.
6. Lai veidotu plašu sadarbību ar uzņēmējiem un citām ieinteresētajām personām, iedrošināt studentus izmantot eksperimentālas pētniecības metodes jaunu mediju un informācijas pratību mācību metožu, veidu un pieeju radīšanai, testēšanai un pielāgošanai.
7. Mācīt studentiem mūsdienīgu, IT balstītu mediju un informācijas pratības pētījumu metožu īstenošanu. Uzsvērt zināšanu pielietojumu, koncentrējoties uz pētniecības darbu, praktiski izstrādājot maģistra darbu.

Studiju programmas atbilstība augstskolu attiecīgajam studiju virzienam un augstskolu stratēģijām

Piedāvātās programmas pamatā ir pieredze mācīšanā un pētniecībā, ko sadarbības universitātes ieguvušas kā kompetences centri mediju, komunikāciju, politikas zinātnes, socioloģijas, psiholoģijas un pedagoģijas jomā. Katra universitāte iesaistās programmas realizācijā saskaņā ar noslēgtajā līgumā paredzētajām saistībām – Rīgas Stradiņa universitāte un Viļņas Universitāte uzņem studentus un izsniedz diplomu komunikācijas un informācijas zinātnēs, Vroclavas Universitāte līdzvērtīgā apjomā piedalās studiju satura īstenošanā un piedāvā programmu kā specializāciju politikas zinātnes studiju ietvaros, savukārt Tartu Universitāte kā sadarbības partneris nodrošinās noteikta apjoma studiju saturu (sk. 6. pielikumu KAMSP “Mediju un Informācijas Pratība” plānojums).

Rīgas Stradiņa universitātē (RSU) (Latvija) (informācija par RSU [latviešu valodā](#), informācija [angļu valodā](#)) ir 9 fakultātes, 70 studiju programmas, kurās studē vairāk kā 9290 studenti, t.sk. 2523 ārvalstu studenti. RSU ir reputācijas līdere Latvijas desmit lielāko augstskolu vidū, atzīta par labāko universitāti Latvijā "SCIImago" starptautiskajā reitingā,

"Times Higher Education" jaunās ekonomikas valstu reitingā un iekļauta prestižajā "QS World University Rankings" pasaules labāko universitāšu reitingā. RSU nodrošina plašas mobilitātes iespējas gan studējošajiem, gan darbiniekiem, piedaloties *Erasmus+* un *Nordplus* apmaiņas programmās.

RSU Komunikācijas fakultāte (informācija par Komunikācijas fakultāti [latviešu valodā](#), informācija [angļu valodā](#)) ieņem vadošo lomu programmas vadīšanā un attīstībā. Komunikācijas fakultātē ir izstrādātas septiņas studiju programmas komunikācijas zinātnē bakalaura, maģistra un doktora studiju līmeņos. Vairāk nekā četri simti studentu studē četrās bakalaura līmeņa studiju programmās ("Žurnālistika", "Sabiedriskās attiecības", "Multimediju komunikācija" un "Fotogrāfija") un divās maģistra studiju programmās ("Komunikācija un mediju studijas" un "Stratēģiskā un sabiedrisko attiecību vadība"). Kopš 2016. gada septembra Komunikācijas fakultāte īsteno doktora studiju programmu "Komunikācijas kultūra un multimediji". RSU Komunikācijas fakultātes programmu īstenošanā ir iesaistīti 25 pilna laika akadēmiskā personāla darbinieki un vairāk nekā 80 nepilna laika docētāji.

Dalība dažādās starptautiskās aktivitātēs – konferencēs, vasaras skolās, studiju projektos, ir Komunikācijas fakultātes aktivitāšu sastāvdaļa. Vairāk nekā pieci *Erasmus+* mācībspēku apmaiņas programmas dalībnieki apmeklē RSU, lai katru akadēmisko gadu pasniegtu studiju kursu studiju programmu studējošajiem.

Komunikācijas fakultātes docētāji aktīvi izstrādā pētniecības projektus un inovatīvas pētniecības metodes. Visnozīmīgākais no minētajiem projektiem ir unikāls pētniecības rīks "Interneta agresivitātes indekss", kas dod iespēju uzraudzīt un analizēt lielāko ziņu vietņu lietotāju saziņu latviešu un krievu valodā (kopš 2011. gada). Šis projekts tiek organizēts sadarbībā ar Latvijas Universitātes Mākslīgā intelekta laboratoriju. Laboratorija ir vēl viena projekta partneris (kopš 1993. gada) – Latvijas Saeimas deputātu diskusiju datu bāze (vairāk nekā 13 miljoni vārdu).

Fakultātes mācībspēki regulāri piedalās dažādos mediju un komunikācijas studiju projektos.

RSU stratēģija (informācija [latviešu valodā](#), [angļu valodā](#)) paredz, ka RSU ir mūsdienīga, prestiža, Eiropā un pasaulē atpazīstama universitāte, kurā galvenā vērtība ir cilvēks un kura nodrošina pētniecībā balstītu, kvalitatīvu un eksportspējīgu augstāko izglītību. Jaunajā RSU studiju procesa attīstības stratēģijā iestrādātie attīstības fokusi ir cieši saistīti ar studiju programmas "Mediju un informācijas pratība" saturu un īstenošanu, un tie ir: pētniecības integrācija studiju procesā, kompetenču izglītība, pierādījumos balstīta mācīšanās un mācīšana, docētāju profesionālā izaugsme, starptautiskums un starpdisciplināritāte, digitālā transformācija, studiju procesa un nozares sinerģija, simulācijā balstītas studijas, studiju procesa organizēšana epidemioloģiski drošos apstākļos. Atsevišķajos studijuursos tiks īstenoti arī ANO Ilgtspējīgās attīstības mērķi un zaļais kurss, ētikas, akadēmiskā godīguma un iekļaujošas vides stiprināšana, esošo RSU talantu atbalstīšana un jaunu piesaiste, kā arī veselīga dzīvesveida veicināšana.

Viļņas Universitāte (VU) (informācija [angļu valodā](#)) ir otra centrālā piedāvātās programmas partnere līdzās RSU, kas programmā piedalās, uzņemot studentus un izsniedzot kopīgo diplomu (sk. 28 pielikumu "Partnership agreement concerning the development and implementation of the joint study programme "Media and Information Literacy"). Viļņas Universitātē ir 12 fakultātes, 7 institūti, 4 starpfakultāšu studiju un pētniecības centri un vecākā bibliotēka Lietuvā (kas ietver modernu zinātniskās komunikācijas un informācijas centru un astronomijas observatoriju). Universitātē ir 21 000 studentu. Gadu no gada ierindota starp četrām labākajām pasaules universitātēm pēc QS Pasaules Universitāšu akadēmiskā reitinga, Viļņas Universitāte piesaista valsts labākos un talantīgākos reflektantus. Universitātes piedāvātās studijas balstās uz starptautiska līmeņa pētījumiem. Universitātes darbinieki ir iesaistīti daudzās valsts un starptautiskajās iniciatīvās, kas vērstas uz Boloņas procesa īstenošanu un Eiropa 2020 stratēģijas mērķu sasniegšanu, savukārt dažādu darbību kvalitātes jautājumi ir iestādes stratēģijas priekšplānā. Ir parakstīti vairāk nekā 160 divpusēji sadarbības

līgumi un 836 *Erasmus+* sadarbības līgumi, lai veicinātu akadēmisko apmaiņu un starptautisko sadarbību un partnerību pētniecības un izglītības jomā.

Viļņas Universitātes Komunikācijas fakultātē ir 8 akadēmiskās nodaļas, 1250 studenti, tai skaitā 25 doktorantūras studenti, un fakultātes personāls aptver vairāk nekā 60 pētniekus – tā ir lielākā komunikācijas un informācijas zinātnieku komanda Lietuvā. Fakultāte organizē ikgadējas zinātniskas konferences, izdod 3 zinātniskos žurnālus un nodrošina 6 studiju programmas bakalaura grāda iegūšanai un 9 programmas maģistra grāda iegūšanai, no kurām viena, Starptautiskā komunikācija, tiek pilnībā pasniegta angļu valodā.

Komunikācijas fakultātes pētniecības jomas, kas atbilst šai programmai, ietver masu medijus, žurnālistiku un sociālos medijus. Fakultātei ir atbilstošs tehniskais aprīkojums: radio un TV studijas, video un audio ierakstīšanas un rediģēšanas iekārtas, kā arī cita infrastruktūra, kas dos savu ieguldījumu projekta realizācijā.

Komunikācijas fakultātei pieder ošā Žurnālistikas nodaļa veic pētījumus, un tai ir pieredze ar šo projektu saistītās jomās. Nodaļas misija ir mācīt augsti kvalificētus informācijas un komunikācijas speciālistus un apvienot žurnālistikas un mediju izpētes jomās iesaistītos profesionāļus. Žurnālistikas studijas ir balstītas uz mediju sistēmu izpēti, uzraudzību un analīzi. Tas nodrošina stabilu teorētisko un praktisko pamatu žurnālistikas studijām un dod pētniekiem iespēju izziņāt žurnālistikas procesu izmaiņas un izprast tos no jaunākās paaudzes viedokļa.

Žurnālistikas nodaļa ir veikusi pētījumu (2012-2016) “Izmaiņas Lietuvas medijos konverģences gaismā”. Šis pētījums ir daļa no Komunikācijas fakultātes pētniecības programmas, kuras mērķis ir izpētīt jaunāko tehnoloģiju radītās pārmaiņas mūsdienu medijos un žurnālistikā, kā arī transformāciju komunikācijā, informācijas izplatīšanā un sabiedrības informēšanā. Šie jautājumi tiek apspriesti zinātniskajās konferencēs un dažādās publikācijās, kas veltītas pārmaiņām medijos un žurnālistikā.

Stratēģiskais plāns:

https://www.vu.lt/site_files/Strateginis_planas_2020_II_dalis_EN.pdf

Vroclavas universitāte (VrU) (informācija [angļu valodā](#)) studiju programmu “Mediju un informācijas pratība” piedāvās kā specializācijas iespēju politikas zinātnes studiju virziena studentiem. Vroclavas universitāte vēlas sadarboties ar citām universitātēm un iestādēm, lai veidotu zinātnes, intelektuālās un kultūras dzīves centru. Viens no vispārējiem mērķiem ir sagatavot studentus dzīvei un darbam multikulturālā kopienā un informācijas sabiedrībā. Tieši tāpēc Vroclavas universitātes misijā un stratēģijā ietilpst *Erasmus+* programmas projekta “Mediju un informācijas pratība” īstenošana. Mūsdienu sabiedrībā mediju un informācijas pratība ir kritiski svarīga kompetence, tāpēc studentiem nepieciešama iespēja apgūt padziļinātas zināšanas par mediju un informācijas pratību. Daļa programmā ir arī daļa no universitātes internacionalizācijas stratēģijas, palielinot studentu un personāla mobilitātes iespējas un iepazīstinot studentus ar Eiropas perspektīvu, izmantojot starptautisku studiju programmu.

Sociālās komunikācijas un žurnālistikas nodaļa atrodas Vroclavas Universitātes Politikas zinātņu institūta sastāvā. Pētnieku grupa ir komanda, kas regulāri sadarbojas ar valsts un ārvalstu zinātniskajiem centriem un ir iesaistīta starptautiskos pētniecības projektos (piemēram, “Mediju atbildība un atklātība Eiropā (MediaAct)”, “Žurnālistika pārmaiņās. Profesionālās žurnālistikas kultūras Krievijā, Polijā un Zviedrijā”, “Eiropas žurnālistikas observatorija” vai “Mediji pārmaiņās”). Nodaļas darbinieki aktīvi piedalās politikas zinātņu un mediju studiju zinātnisko biedrību darbībā. Nodaļa uztur zinātniskus kontaktus ar daudziem valsts un ārvalstu centriem, kas nodarbojas ar pētniecību un izglītību sociālās komunikācijas un žurnālistikas jomā. Politikas zinātņu institūts uzsver, ka tā izglītības piedāvājums ir pielāgots mūsdienu pasaules prasībām un aktuālajiem mācīšanas risinājumiem. Tāpēc mediju un informācijas pratībai veltītais projekts ir iespēja radīt jaunu specializāciju un studiju programmu, kas attīstīs institūta mācību stratēģiju un piedāvās studentiem jaunas perspektīvas.

Stratēģiskais plāns:

<https://uni.wroc.pl/en/about-university/mission-strategy-and-development/>

Tartu Universitāte (TU) (informācija [angļu valodā](#)) piedalās kopīgajā studiju programmā, nodrošinot mediju izglītības profila kursu bloka pasniegšanu. Tartu Universitāte ir vecākā Igaunijas universitāte ar plašu pieredzi dažādās jomās, kas ir atbilstošas medijpratības attīstīšanai. Tartu Universitātē ir 4 fakultātes, 60 bakalaura, 72 maģistra un 34 doktora studiju programmas ar kopumā 13 400 studentiem, t.sk. aptuveni 800 starptautisko studentu. 2021. gadā Tartu Universitātē bija 105 doktora grāda aizstāvēšanas. Tartu Universitātē ir 3 500 darbinieku, no tiem 1 744 ir akadēmiskie darbinieki.

Tartu Universitātei ir nozīmīga vieta vairākos starptautiskos reitingos (sk. <http://www.ut.ee/en/about-us/ut-rankings>). Saskaņā ar *Quacquarelli Symonds* reitingu (QS Pasaules Universitāšu reitings pa disciplīnām 2017), Tartu Universitātes komunikācijas un mediju studijas ir iekļautas 151.-200. vietā sesto gadu pēc kārtas.

Sociālo zinātņu fakultātē ir ietverts Sociālo zinātņu institūts, kam ir vairāk nekā 60 gadu pieredze žurnālistu mācīšanā. Sociālo zinātņu institūts nodrošina augsta līmeņa izglītību žurnālistikā, komunikācijā, medijos, sociālajā darbā un politikā, socioloģijā un informācijas zinātnē, un tas ir augstu novērtēts kompetences centrs šajās jomās. QS Universitāšu reitings ir ievietojis institūta pētījumus mediju un komunikāciju jomā pasaules labāko pētījumu skaitā savas disciplīnas ietvaros jau sešus gadus pēc kārtas, kas ir unikāls rezultāts visai Igaunijai. Institūtā ir vairāk nekā 70 darbinieku un vairāk nekā 700 studējošo. Sociālo zinātņu institūtā tiek īstenotas 8 studiju programmas, kuras pārstāv visus studiju līmeņus. Institūta ietvaros darbojas astoņas katedras: žurnālistikas; socioloģijas; sociālā darba; organizāciju zināšanu pārvaldības; informācijas zinātņu; sociālās politikas; patērētāju kultūras un ikdienas dzīves studiju; politiskās komunikācijas un mediju lietpratības.

Medijpratība ir bijusi žurnālistikas katedras uzmanības centrā vairākus gadus.

Stratēģiskais plāns

<https://ut.ee/en/strategic-plan-2025>

Kopīgā studiju programma “Mediju un informācijas pratība” atbilst iepriekš minētajām RSU un partneraugstskolu stratēģijām. Programma ir orientēta uz medijpratības un informācijpratības aktualitāti un starpdisciplināritāti. Kopīgās programmas koncepcija ir balstīta medijpratības un informācijpratības nesaraucamās saiknēs ar jaunākajām teorētiskām atziņām, pētniecības metodēm un norisēm informācijas apritē, kas sevī ietver mediju pedagogijas, mediju psiholoģijas, žurnālistikas un vizuālās kultūras zināšanu sintēzi. Programma paredz arī studiju procesa internacionalizāciju un jaunu akadēmisko tīklojumu stiprināšanu, kā arī pedagoģiski balstās projektu metodē, kas stiprinās ciešāku komunikācijas nozares sasaisti ar uzņēmējdarbības vidi un jaunuzņēmumu radīšanu.

Programma attīstīta studiju procesa nodrošināšanā iesaistot četru dažādu valstu augstskolu potenciālu: personālu ar tā atšķirīgajiem saistīto zināšanu segmentiem, tehnisko nodrošinājumu, bibliotēku resursus, sadarbības tīklus ar pārstāvēto industriju. Lai arī atšķiras iesaistes modeļi – divas augstskolas (RSU un VU) uzņem studentus atsevišķā programmā, vienā (VrU) programma tiek realizēta kā specializācija, bet viena augstskola piedalās tikai studiju kursu īstenošanā –, studiju satura nodrošināšanā partneraugstskolas iesaistās līdzvērtīgi, nodrošinot katrs savu neatņemamu segmentu programmas saturā. Visās augstskolās starptautiskā sadarbība un jaunu akadēmisko tīklojumu radīšana stiprinās iesaistīto docētāju izcilību, pētniecību un uzņēmējdarbības integrāciju studiju procesā, kas atbilst visu partneraugstskolu stratēģijām. Tā kā studiju programma tiek īstenota angļu valodā, tā paplašina starptautiskai auditorijai piedāvājamo programmu satura klāstu tajās partneraugstskolās, kas uzņems studentus (RSU, VU, VrU).

Studiju procesa laikā studenti individuāli un grupās darbosies projektu mācību metodē balstītā studiju procesā, kas nodrošinās studiju satura jēgpilnu apguvi un arī stiprinās studiju satura un pētniecības projektu atbilstību laikmetīgām reģionālām un globālām aktualitātēm medijpratības un informācijpratības jomā.

Plānotie studiju rezultāti

Absolvējot maģistra studiju programmu “Mediju un informācijas pratība”, absolventi iegūs šādas zināšanas, prasmes un kompetences.

Uzrāda padziļinātas **zināšanas** par mūsdienu komunikācijas, medijpratības, informācijpratības, literaritātes koncepcijām un teorijām, mediju vidi un auditorijām, mediju psiholoģiju, mediju pedagoģiju, mediju un politikas mijiedarbību. Iegūst padziļinātas zināšanas par medijpratības un informācijpratības pētniecības metodēm. Spēj radoši autonomi un grupās plānot, virzīt un attīstīt medijpratības un informācijpratības pētnieciskos un lietišķos projektus mediju pedagoģijas, mediju psiholoģijas un mediju politikas jomās.

Prasmes – spēj patstāvīgi izmantot mediju un komunikācijas teorijas, zinātnisko pētījumu datus, lai radītu jaunus un pilnveidotu jau esošos projektus uzņēmējdarbībā, pedagoģijā un pētniecībā, tai skaitā, integrējot dažādu nozaru perspektīvas un izprotot dažādu jomu kontekstus un sekas.

Vispārējās kompetences:

1. **Kritiskā domāšana, radošums un lēmuma pieņemšana.** Spēj radoši un kritiski risināt dažādus ar nozari saistītus jautājumus, pieņemt lēmumus sarežģītā situācijā, kurā nepieciešama atsauce uz informāciju no saistītajām pētniecības/prakses jomām.

2. **Organizācija un plānošana.** Spēj plānot darbības posmus, nosakot neparedzamas situācijas risku. Spēj darboties patstāvīgi un starptautiskā mērogā, lai plānotu un izstrādātu nozarei atbilstošus projektus izglītībā, likumdošanā un medijos.

3. **Satura veidošana.** Spēj izveidot oriģinālu, ar nozari saistītu saturu.

Īpašās kompetences:

1. Izprot mediju un informācijas pratības izglītības pamatidejas un studiju programmu izveides principus. Spēj patstāvīgi un starptautiskās komandās izstrādāt un vadīt mediju un informācijas pratības izglītības programmas.

2. Spēj patstāvīgi uzlabot personīgo mediju un informācijas pratības kompetenču attīstību.

3. Spēj nodarboties ar komercdarbību, ieviest jauninājumus mediju un informācijas pratības zinātnes vai profesijas jomā, veikt darbu, pētniecību vai tālākizglītību sarežģītos un neparedzamos apstākļos un vajadzības gadījumā pārveidot tos, izmantojot jaunas pieejas.

4. Spēj formulēt un kritiski analizēt sarežģītas mediju un informācijas pratības zinātnes un profesionālas problēmas, pamatot lēmumus un, ja nepieciešams, veikt papildu analīzi. Spēj parādīt izpratni un ētisku atbildību par iespējamo mediju un informācijas pratības profesionālās vai zinātniskās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību.

1.2. Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums

Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums, analizējot programmas izveides procesā izmantotus datus, norādīt studiju programmas izstrādē iesaistītās puses (piemēram, ārējie eksperti, mācībspēki, darba devēji, studējošie u. c.) un iesaistes veidu.

Studiju programmas izstrādē tika iesaistīti RSU Komunikācijas fakultātes, Viļņas universitātes, Vroclavas universitātes un Tartu universitātes mācībspēki, kā arī industrijas pārstāvji no Latvijas Nacionālās bibliotēkas un nacionālās informācijas aģentūras LETA. Studiju programma izveidota kā viens no sasniegtajiem rezultātiem *Erasmus+ Strategic Partnership* projekta “*Media and Information Literacy & Innovative Teaching Methods Laboratory*” (No. 2017-1-LV01-KA203-035429) ietvaros. Šī projekta realizācijas procesā, lai pilnvērtīgi sagatavotu programmu, tika:

1) radīta programmas mācību projektu virtuālā bāze – medijpratības mācīšanas metožu virtuālā laboratorija MILLAB (<https://millab.rsu.lv/en>);

- 2) veikta izpēte visās iesaistītajās valstīs¹¹;
- 3) organizēta konference (Latvijas Nacionālajā Bibliotēkā, 24.02.2019.);
- 4) vairākas publiskas diskusijas, kuras tika veidotas kā konsultācijas ar nozares pārstāvjiem (sk. 1. tabulu).

1. tabula. Konsultācijas ar nozares pārstāvjiem

Nr.	Studiju programmas izstrādē veiktas diskusijas ar nozares speciālistiem	Intervijas laiks
1.	Par medijpratības politiku Latvijā ar mediju ekspertiem K. Ločmeli, A. Dimantu, UNESCO Latvijas nacionālās komisijas ģenerālsēkretāri B. Moļņiku	30.01.2018.
2.	Par medijpratības pasniegšanu ar Tartu universitātes studentiem	19.04.2018.
3.	Par medijpratību izglītības kontekstā ar skolas un muzeju izglītības pārstāvēm A. Smelteri un L. Silovu	24.01.2019.
4.	Par medijpratības nozīmi mūsdienu iekļaujošajā sabiedrībā ar ekspertiem un bibliotēku nozares pārstāvjiem Vroclavas universitātē	11.10.2019.

Līdzšinējā RSU Komunikācijas fakultātes prakse ir tāda, ka potenciālie darba devēji tiek iekļauti RSU Komunikācijas fakultātes domes sastāvā, lai nodrošinātu to viedokļa pārstāvniecību struktūrvienības īstenoto studiju programmu realizācijā un lēmumu pieņemšanā. Studiju programmas “Mediju un informācijas pratība” fakultātes domē kā ideja pirmo reizi tika apspriesta jau 2016. gadā, turpmāk attiecīgi uzklusot darba devēju ieteikumus un apspriežot veiksmīgākos studiju programmas īstenošanas scenārijus.

Darba devēji tiek pieaicināti iekļauto gala pārbaudījumu (šajā gadījumā – maģistra darba aizstāvēšanas) komisijās. Tādējādi darba devējiem ir iespēja iepazīties ar studentu studiju laikā iegūtajām kompetencēm un sniegt ierosinājumus to aktualizēšanai. Ar jauno studiju programmu, tās aprakstu nosūtot e-pastā, tika iepazīstināti vairāki potenciālie darba devēji, tai skaitā profesionālās organizācijas, kā arī saņemti apstiprinājumi programmas lietderībai. Līdzīgā veidā saikne ar potenciālajiem darba devējiem tiek veidota arī partneruniversitātēs, kuras, atbilstoši vietējam juridiskajam regulējumam, iekļauj darba devējus maģistra darba aizstāvēšanas komisijās un veic darba devēju aptaujas, lai stiprinātu programmas atbilstību reģionālajam un globālajam medijpratības un informācijpratības kontekstam.

Studējošo iesaiste studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē

Potenciālo studentu viedoklis tika noskaidrots, veicot pārrunas ar RSU Komunikācijas studiju bakalaura programmu “Sabiedriskās attiecības”, “Multimediju komunikācija”, “Žurnālistika” un “Fotogrāfija” studentiem, kā arī ar nozares pārstāvjiem, kas šobrīd studē komunikāciju. Līdzīgas pārrunas veiktas ar pēdējo studiju kursu bakalaura programmu studentiem visās partneruniversitātēs.

RSU studējošajiem esošajās studiju programmās ir plašas iespējas izteikt savu viedokli un iesaistīties studiju programmu pilnveidojumu aktualizēšanā, lai risinātu jebkurus jautājumus, kas skar studijas. Studenti vienmēr ir aicināti vērsties pēc palīdzības gan pie docētājiem un studiju programmas direktores, gan pie Komunikācijas fakultātes biroja vadītājiem. Studentu atbalsts tiek nodrošināts arī RSU Studējošo pašpārvaldē, Studentu servisā un Studiju departamentā. Vairāk informācijas sk. 10. pielikumā “RSU studiju programmu atbilstība

¹¹ Ar pētījumu rezultātiem var iepazīties žurnāla *Central European Journal of Communication*, 13(2) speciālzilaidumā: <https://www.ceeol.com/search/journal-detail?id=409>

Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļai”.

Komunikācijas fakultātes domes sastāvā ir vismaz viens studentu pārstāvis, lai nodrošinātu studējošo viedokļa pārstāvēniecību fakultātes īstenoto studiju programmu realizācijā.

Būtisks veids, kā studenti izsaka savu viedokli par studiju kvalitāti, ir kursu novērtējumu anketas. Katra studiju kursa noslēgumā katrs students ir aicināts RSU e-vidē aizpildīt anonīmu studiju kursa novērtējuma anketu, kurā ir iespēja izteikt viedokli un ierosinājumus gan par studiju kursa saturu, gan tā realizācijas metodēm, gan docētāju kompetencēm un darba stilu. Tāpat studiju programmas noslēgumā studenti aizpilda novērtējuma anketu par studiju programmu, un savu viedokli par studijām aicināti paust arī programmas absolventi.

Partneruniversitāšu prakse sadarbībā ar studējošajiem ir līdzīga RSU, jo balstās ES kopējās aktualitātēs par studiju procesa atvērtību un sadarbību.

1.3. Studiju programmas atbilstības nozares tendencēm novērtējums

Novērtēt studiju programmas atbilstību nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē, veikt salīdzinājumu ar vismaz divām tāda paša līmeņa un tādai pašai nozarei atbilstošām Eiropas Savienības valstīs (izņemot Latvijas Republiku) atzītu augstskolu studiju programmām, norādīt, kāpēc studiju programmas salīdzinājums ir veikts ar attiecīgo augstskolu programmām, un norādīt galvenos secinājumus.

Kā jau minēts iepriekš (sk. 1.1. nodaļu), starptautiskā maģistra studiju programma “Mediju un informācijas pratība” veidota, apzinoties globālās mediju un informācijas vides aktualitātes un saskaņā ar Eiropas Savienības mediju un izglītības politikas jaunākajām tendencēm. Kopumā pašreizējo situāciju nozarē varētu raksturot kā tādu, kur straujā mediju tehnoloģiju attīstība pasaulē nodrošinājusi jaunas komunikācijas platformas un jaunus modeļus, kas piedāvā jaunas radošās aktivitātes un pilsoniskās iesaistes un līdzdalības iespējas ikvienam sabiedrības loceklim, tomēr arī rada jaunus riskus, kas saistīti ar dezinformācijas attīstību un satura komercializāciju. Tehnoloģijas mainījušas arī mācību procesu un prasības tā rezultātiem – jaunas prasmes, kas veidojas praktiski lietojot medijus. Tā kā jauniešu auditorija arvien vairāk laika ikdienā pavada internetā un jauno mediju vidēs, tad viņu drošību, pilnvērtīgu attīstību, veselību, ētisko un estētisko audzināšanu lielā mērā jānodrošina gan studiju procesā izmantojot moderno komunikācijas tehnoloģiju piedāvātos komunikācijas rīkus, gan arī veidojot kritisku izpratni par šiem rīkiem, mediju lomu sabiedrībā un kultūrā, kā arī veicinot radošu un aktīvu mediju lietojumu. Līdzās tam, digitālajiem medijiem ietecoties visdažādākajās sociālās dzīves jomās, svarīgi ir parūpēties par mediju izglītību ne vien skolā, bet arī ārpus tās robežām, veicinot to arī citās vecuma grupās un paralēli jaunu tehnisko un komunikācijas risinājumu attīstībai. Svarīgi apzināties arī kultūras un vēsturiskās īpatnības sociālajās grupās, valstīs un reģionos un to ģeopolitiskos apstākļus.

Jaunizveidotā studiju programma ir saskaņā ar prasību attīstīt mediju un informācijas pratību sociālās kārtības, drošības un mūsdienīgas izglītības kontekstā, kā arī precīzi atbilst Eiropas izglītības telpas internacionalizācijas mērķiem, kā viena no *Erasmus+* programmām atbilstoši Eiropas Komisijas dokumentos norādītajam¹² (Eiropas politikā mediju un informācijas pratības attīstīšana tiek skatīta kā neatliekamu pasākumu komplekss. Noteikti pasākumi, kas jāveic dalībvalstīm, formulēti arī 2018. gada 14. novembra Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2018/1808, ieskaitot 33.a pantu, kas ir spēkā esošās Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas grozījums. Tā aicina dalībvalstis atbalstīt un veikt konkrētus

¹² Communication From The Commission To The European Parliament, The Council, The European Economic And Social Committee And The Committee Of The Regions. Tackling Online Disinformation: A European Approach (26.04.2018., 3.3. Fostering education and media literacy). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX%3A52018DC0236> (sk. 10.03.2019)

pasākumus, lai veicinātu medijpratību). Veidojot programmu, kā galvenie mediju un informācijas pratības jomā apzināti trīs virzieni:

1) informācijas pratības, kritiskās vēstījuma izpratnes un faktu pārbaudes jautājumi (ieskaitot izpratni par ziņas rašanos, masu mediju vietu sabiedrībā un efektiem, datu apstrādes un algoritmu darbības rezultātiem, kā arī mediju psiholoģiju);

2) multimediju komunikācijas, mediju lietotprasmes, un radošas/aktīvas auditorijas attīstīšanas jautājumi;

3) jautājumi, kas saistīti ar digitālo pratību un dzīvi un darbu elektroniskajās, paplašinātajās, virtuālajās vidēs, t.sk. mācību (konceptu attīstība, metodika, ētika) e-vidē attīstību.

Mediju un informācijas pratība ir studiju lauks vairāku disciplīnu krustpunktā. Tādēļ programmas, tostarp maģistra līmeņa programmas, attīstās dažādu studiju un pētniecības lauku kontekstā. Atkarībā no konteksta un programmas mērķiem, studiju programmu specifika orientējas galvenokārt vai nu uz 1) mediju izglītību, vai arī uz 2) mediju lietotprasmi un multimedialitāti, vai arī uz 3) faktu analīzi, kritisku lasījumu un informācijas pratību, vai arī, kā tas ir lielā daudzumā programmu – izceļot 4) digitālās prasmes. Ja Ziemeļamerikas universitātēs ir vairākas programmas, kas veltītas tieši mediju pratībai 2) un 3) nozīmē, tad Eiropas tradīcijā līdz šim ierasts vairāk medijpratību konceptualizēt mediju izglītības ietvaros, vai arī īpaši koncentrēties uz digitālajām prasmēm. Tomēr, pateicoties starpdisciplināritātei, arī Eiropas augstskolu programmu saturiskajā piedāvājumā medijpratības koncepts iegūst daudzpusību.

Lai novērtētu jaunveidotās maģistra studiju programmas “Mediju un informācijas pratība” profilu citu līdzīgu programmu kontekstā Eiropā, tika veikts salīdzinājums ar Tamperes universitātes maģistra studiju programmu “Mediju izglītība” un Heidelbergas Pedagoģiskās augstskolas maģistra studiju programmu “E-mācības un mediju izglītība”. Šīs augstskolas izvēlētas tāpēc, ka Somijā un Vācijā ir dziļas un nozīmīgas tradīcijas medijpratības jomā augstākajā izglītībā un ārpus tās robežām – valsts politikas, uzņēmēju, nevalstisko organizāciju, mediju vidē. Turklāt arī atbilstošo studiju programmu līmenis un profils ir salīdzināms ar programmas “Mediju un informācijas pratības” līmeni, sasniedzamajiem rezultātiem, saturisko profilu un metodoloģisko pieeju.

Salīdzinājums ar Tamperes Universitātes Somijā maģistra studiju programmu “Mācīšana, mācīšanās un mediju izglītība” (Teaching, Learning and Media education)

Tamperes Universitātes maģistra studiju programma “Mācīšana, mācīšanās un mediju izglītība” (Teaching, Learning and Media Education) atbilst RSU/VU, VrU un TU programmai pēc studiju rezultātiem un fokusa. Tās mērķis ir sagatavot mediju izglītības ekspertus, kas izprot jauno un veco mediju lomu sabiedrībā un izglītībā, auditorijas uzvedību, apguvuši nepieciešamās prasmes un ir sagatavoti gan darbam izglītības un komunikācijas jomā, gan pētnieciskās darbības turpināšanai doktora studiju līmenī. Programma tiek piedāvāta Informācijas tehnoloģiju un komunikācijas zinātņu fakultātē un tā sastāv no trīs studiju blokiem – 1) vispārējiem studiju kursiem (19 ECTS), kuru uzdevums ir atbalstīt studiju un zinātnisko darbu ar zinātniskās rakstības un pētniecības metožu mācībām, 2) studiju pamatbloka (80 ECTS) un 3) brīvās izvēles studiju kursiem (21 ECTS), kas tiek piemeklēti atbilstoši studentu pētnieciskajām interesēm un nodrošina programmas saturā ievērojamu elastību. Salīdzinoši maz uzmanības pamatblokā veltīts teorētisko zināšanu apguvei – to nodrošina viens kurss 5 ECTS apjomā, kas fokusējas uz jaunākajiem pētījumiem, skarot trīs saistītas disciplīnas – mediju komunikāciju, kultūru un izglītību (Foundations of Teaching, Learning and Media Education). Salīdzinājumā RSU un partneru veidotajā programmā “Mediju un informācijas pratība” ir paredzēti trīs kursi ar kopīgo apjomu 18,5 ECTS, kas katrs aplūko savu jomu atsevišķi (piemēram, Mediju un informācijas pratības teorijas (Theories of Media and Information Literacies), Komunikācijas teorijas (Theories of Communication)). Savukārt, Tamperes Universitātes programmā ir vairāk studiju kursu, kas ļauj apgūt dažādas pētījumu metodes un praktiskas ievirzes – projekti, semināri un pētījumu atbalsta kursi (piemēram,

Perspektīvas izglītības izpētē (Perspectives on Educational Research), Projekta pētījums (Advanced Project) u.c.). Starptautiskās maģistra studiju programmas “Mediju un informācijas pratība” saturā šādas ievirzes kursu apjoms paredzēts 30 ECTS apjomā, ko nodrošina mediju un informācijpratības pētījuma prakses kursi, tas ir tikpat, cik kopā apjomā sastāda dažādas ievirzes un specializācijas kursi, kas palīdz labāk izprast mediju vidi un dažādos faktorus, kas ietekmē mediju un informācijas pratību. Arī Tampere Universitātes programmā šādu kursu ir līdzīgā apjomā (35 ECTS) un tieši tikpat ECTS grāda pretendenti saņem, studiju noslēgumā aizstāvojot izstrādātos maģistra darbus (35 ECTS).

Kopumā Tampere Universitātes studiju programma galvenajos aspektos atbilst RSU un partneru veidotajai maģistra studiju programmai “Mediju un informācijas pratība” gan pēc sasniedzamajiem rezultātiem, gan arī pēc galvenajiem studiju saturiskajiem blokiem. Tomēr programmās manāmas arī atšķirības – šajā dokumentā aprakstītā programma “Mediju un informācijas pratība” atšķiras ar 1) reģionālu fokusu, 2) lielāku akcentu uz padziļinātas teorētiskās izpratnes attīstīšanu, 3) nedaudz centralizētāku pieeju (studenti salīdzinoši mazāk var savu interešu virzienos variēt studiju saturu praktiskajos projektos un izvēlesursos).

Salīdzinājums ar Heidelbergas Pedagoģijas augstskolas Vācijā maģistra studiju programmu “E-mācības un mediju izglītība”

Heidelbergas Pedagoģijas augstskolas maģistra studiju programma “E-mācības un mediju izglītība” līdzinās maģistra studiju programmai “Mediju un informācijas pratība” orientācijā uz digitālo tehnoloģiju ieviešanos ikdienas dzīvē, tai skaitā mācību vidēs, kā arī ar savu pedagoģisko filozofiju – studijās liela uzmanība veltīta praksei (vairāk nekā programmā “Mediju un informācijas pratība”, attiecīgi 54 ECTS HPA programmā pret 30 ECTS licencējamajā).

Heidelbergas Pedagoģijas augstskolas piedāvātajā programmā akcentēta nepieciešamība veltīt laiku teorētisku jautājumu izprašanai, tai skaitā, īpaši iedziļinoties aktuālajās diskusijās zinātnes nozarē, kam veltīts īpašs kurss 10 ECTS apjomā (Aktuāli jautājumi profesionālās jomas diskusijās (Topical Issues in the Discussions of Professional Field)). HPA studiju programma atšķiras arī ar salīdzinoši lielu tādu studiju kursu īpatsvaru, kuru centrā ir pedagoģija: Mediju didaktikas un mediju izglītības pamati (Basics of Media Didactics and Media Education (4 ECTS), Ietekmes faktori e-mācību un mācīšanās procesā ar izglītojošiem medijiem (Impact Factors in E-Learning and Learning with Educational Media (8 ECTS), Izglītojošo mediju un e-mācību vides koncepts (Concept of Educational Media and E-Learning Environments (8 ECTS)). Kopā pedagoģijai veltītie kursi HPA programmā sastāda 20 ECTS (salīdzinoši programmā “Mediju un informācijas pratība” līdzīgs ir tikai viens kurss “Mediju un informācijas pratības mācīšanas teorija: didaktika” (MIL Didactics of Content Production) 7.5 ECTS apjomā). Elastīgumu un studentu radošumu šajā programmā nodrošina salīdzinoši apjomīgie praktisko projektu kursi – gan mediju produktu attīstīšanā (kopā 18 ECTS), gan pētniecisko projektu (12 ECTS) un prakses projekta (12 ECTS) realizācijā. Salīdzinoši tikai viens kurss 6 ECTS apjomā šajā programmā nodrošina starpdisciplināro skatījumu – “Mediji starpdisciplinārā kontekstā” (Media in Interdisciplinary Context). Studiju programmas apguves beigās studenti izstrādā un aizstāv maģistra darbu 30 ECTS apjomā. Plānotie studiju rezultāti šajā programmā ir ievērojami vairāk orientēti uz praktisku mācīšanās vidi – lielāka uzmanība pievērsta tieši mediju dizainam – projektu un mediju pielietojuma metodisko produktu izstrādei, kā arī netiek īpaši paredzēts, ka studenti izvēlēšies akadēmisko karjeru un studijas doktora līmenī.

Kopumā HPA maģistra studiju programma salīdzinājumā ar RSU, VU, VrU un TU kopīgi veidoto programmu ir ar ievērojami lielāku fokusu uz pielietojamību un mediju metodisko produktu izstrādi, lai gan abas programmas vieno liels uzsvars uz teorētisko nostādņu apguvi. Lai arī HPA programmas pamatā uzmanība atvēlēta tieši mācību vides kontekstam un mediju vietai tajā, svarīgs aspekts ir plašāka izglītības konteksta ietvērums un starpdisciplināritātes integrēšana vienā studiju kursā (sk. 1. pielikumu “Studiju programmas

salīdzinājums ar citu augstskolu/koledžu studiju programmām”), pretēji RSU un partneru programmas pieejai, kurā atsevišķi kursi piedāvā apgūt gan mediju izglītību iespaidojošos kultūras, komunikācijas un sociāli politiskās vides faktorus, gan arī skatījumus no disciplīnu tradīcijas viedokļa.

Salīdzinājums ar Vidzemes Augstskolas akadēmisko maģistra studiju programmu “Mediju un informācijas pratība”.

Vidzemes Augstskola (ViA) akadēmisko maģistra studiju programmu “Mediju un informācijas pratība” piedāvā kopš 2018. gada. Kopumā šai studiju programmai ir līdzīgs profils, tomēr ir vairākas būtiskas atšķirības – pirmkārt, RSU un partneru piedāvātās programmas unikalitāti pamato starptautiskā augstskolu sadarbība, kas ļauj medijpratību apgūt tās kompleksitātē (katra piedāvātajā programmā iesaistītā augstskola specializējas savā saistītā pētījumu laukā) un, īpašu uzmanību vēršot uz medijpratības problēmu specifiku Baltijas jūras postsociālisma valstu komunikācijas telpā; otrkārt, programma organizēta tā, ka četras atšķirīgas universitātes nodrošina katra savu kursu vai satura daļu, kas programmas realizācijas laika plānā ļauj akcentēt katras valsts specifiku; treškārt, lielāks īpatsvars ir uz medijpratības teorētisko izpratni un perspektīvu attīstīšanu; ceturkārt, ViA kursu moduļi veidoti ar mazāku kredītpunktu skaitu (savukārt RSU un partneru jaunās programmas uzstādījums paredz veidot plašākus moduļus, kas ļauj integrēt dažādas zināšanas studiju rezultātu sasniegšanai).

Kopumā satura bloki ViA un RSU/VU, VrU un TU programmai ir līdzīgi – uzmanība pievērsta kognitīvajiem, sociālajiem, politiskajiem, mediju (tai skaitā kā sociālo mediju, tā žurnālistikas) darbības aspektiem un ētikai, multimodalitātei un multimedialitātei (transmedialitātei). Abās studiju programmās akcents likts uz praktiskiem projektiem (ViA programmā to īsteno caur praksi, RSU un partneru programmā to īsteno kā projektā balstītu pētniecību) un pētniecību (metožu kursi). Abās studiju programmās obligāti apgūstamo studiju kursu klāstā (kopā 30 ECTS – RSU piedāvātajā programmā, 36 ECTS – ViA programmā) ir komunikācijas teorijas un aktuālās, mainīgās komunikācijas vides izpratni veicinoši kursi, kā arī kursi mediju satura veidošanas didaktikā un pētniecības metodēs. Teorētiskā ieskata īpatsvars RSU/VU, VrU un TU programmā ir ievērojami lielāks nekā ViA piedāvātajā programmā – kursi “Komunikācijas teorijas” (6 ECTS) un “Mediju un informācijas pratības teorijas” (6 ECTS) salīdzināmi ar tikai vienu kursu “Komunikācijas teorijas” (3 ECTS) ViA piedāvātajā programmā, kur teorētisku skatījumu uz mediju vidi paredzēts apgūt daudzos šaurāk specializētosursos, kā, piemēram, “Mediju efekti” (3 ECTS), “Komunikācijas ētika” (3 ECTS), “Mediju tiesības” (3 ECTS), “Mediju vadība un tiešsaistes ekonomika” (3 ECTS). Abās studiju programmās tiek īstenoti studiju kursi par pētniecības metodēm (1 kurss (3 ECTS) RSU un partneru programmā, bet 2 kursi (kopā 6 ECTS) ViA programmā) un mediju psiholoģiju (uztveri, izziņu, uzvedību). RSU/VU, VrU un TU programmā akcents likts uz plašāku vienotu skatu uz didaktiku kursā “Satura izstrādes metodika” (9 ECTS) un uz komunikācijas kultūru, kas ļaus elastīgi iekļaut saturā aktuālās tendences apjomīgajā kursā “Mediju un informācijas pratība dzīves perspektīvā” (9 ECTS).

Izvēles daļā abās programmās ir līdzīgs saturs, bet atšķirīga pieeja tā strukturēšanā. ViA programma piedāvā vairāk šauri specializētu izvēles kursu, kā, piemēram, “Auditoriju studijas” (3 ECTS), “Vizuālā kultūra un semiotika” (3 ECTS), “Neskaidrā robeža starp medijiem un SA” (3 ECTS), “Mediju sistēmas ASV un Eiropā” (3 ECTS) u.c. RSU un partneru programma izvēles daļā piedāvā plašākus, dažādas kompetenču jomas integrējošus kursus “Internets un sabiedrība” (6 ECTS), “Vizuālā kultūra, multimediji, multimodalitāte un mediju un informācijas pratība” (3 ECTS); “Žurnālistika, mediju sistēmas un komunikācija” (3 ECTS) vai šauri uz specifisku aktuālu jomu orientētus kursus “Ievads virtuālajā realitātē - vēsture, pielietojums un VR video producēšana” (3 ECTS), “Semiotika” (3 ECTS) u.c. Vērojamas arī dažas medijpratības lauka problēmu konceptualizācijas atšķirības, piemēram, ViA programma piedāvā apgūt argumentācijas teoriju un kritisko domāšanu un iegūt izpratni par propagandu, bet RSU un partneru programma akcentē informācijas pratību (kursi “Informācijas pratība un uzvedība”

(3 ECTS) un “Informācijas ietekme globālajā pasaulē” (6 ECTS)). Jāatzīst, ka, lai arī kopumā kā saturiskajā struktūrā, tā apjomā programmas ir līdzīgas, RSU un partneru programmai piedāvā iegūt plašāku un elastīgāku skatu ar akcentu uz Baltijas reģiona pieredzi.

Secinājumi

Salīdzinot RSU/VU, VrU un TU maģistra studiju programmas “Mediju un informācijas pratība” saturu, struktūru, apjomu un rezultātus ar Vidzemes Augstskolas akadēmisko maģistra studiju programmu “Mediju un informācijas pratība” un divu Eiropas Savienībā atzītu augstskolu – Tamperes Universitātes Somijā un Heidelbergas Pedagoģijas augstskolas Vācijā – piedāvātajām maģistra līmeņa studiju programmām, secināts, ka RSU un partneru veidotā studiju programma kopumā līdzinās tām gan pēc studiju satura, gan pēc struktūras un apjoma (120 ECTS). Visās programmās ir gan teorētisko zināšanu apguvei paredzēti kursi, gan kursi, kuros paredzēts apgūt pētīšanas metodes, gan kursi, kas atbalsta studentu praksē realizētus projektus – kā pētniecības, tā metodikas jomā. Citās aplūkotajās programmās (it īpaši Heidelbergas Pedagoģijas augstskolas programmā) projektorientētas mācīšanās īpatsvars ir vēl lielāks nekā šeit licencēšanai piedāvātajā, tas pats sakāms par kursiem, kuru saturs tieši saistīts ar pedagoģiju un didaktiku, jo tā ir specializēta pedagoģijas augstskola.

Savukārt, starptautiskās maģistra studiju programmas “Mediju un informācijas pratība” specifika ir lielāka sabalansētība starp visiem minētajiem elementiem, studiju programmas realizācijas veidiem (praktisks/teorētisks) kā arī dažādajām iesaistītajām disciplīnām – atsevišķi kursi pievēršas tādām medijpratību ietekmējošām jomām kā žurnālistika, vizuālā kultūra, multimodalitāte, politiskā komunikācija, mediju psiholoģija utt., tāpat arī praktiskās pētnieciskās darbības mērķi katrā semestrī definēti atšķirīgi un atbilstoši atsevišķām iesaistītajām disciplīnām ar to pētījumu laukā esošajiem, mediju un informācijas pratību ietekmējošajiem faktoriem. Tikai šī programma piedāvā fokusu uz reģionālo specifiku un tiem jautājumiem un problēmām, kas Baltijas un Centrāleiropas valstu iedzīvotājiem mediju un informācijas kontekstā ir aktuālākās un nozīmīgākās. Ja Tamperes Universitātes programma saturā akcentē starpkultūru aspekta nozīmīgumu medijpratībā, bet HPA programma – starpdisciplināritāti, tad RSU, VU, VrU un TU kopīgās maģistra studiju programmas “Mediju un informācijas pratība” priekšrocība ir tā, ka tā savas organizatoriskās struktūras dēļ integrē savā saturā un studiju procesā abus aspektus.

Sk. 1. pielikumā Studiju programmas salīdzinājums ar citu augstskolu/koledžu studiju programmām.

1.4. Studiju programmas attīstības perspektīvu raksturojums

Studiju programmas attīstības perspektīvu raksturojums un analīze, norādot pamatojuma avotus.

Maģistra studiju programma pašos pamatos tiks īstenota kā pētniecībā un projektu metodē balstīts mācību process, kas stiprinās maģistra studiju programmas “Mediju un informācijas pratība” saikni ar pētniecisko izcilību medijpratības un informācijpratības jomās un pētniecisko atziņu integrāciju studiju programmas saturā. Studiju programma nākotnē tiks attīstīta, lai tās saturs un aktivitātes vairāk satuvinātos ar lokālo, reģionālo un globālo uzņēmējdarbību, īpaši pievēršoties starpdisciplinārām, inovatīvām idejām un jaunuzņēmumiem mediju, mediju pedagoģijas, mediju psiholoģijas, vizuālās komunikācijas un mediju vides drošības jomās. Programmas ieviešanas posmā nav paredzēts studentus nošķirt balstoties uz priekšzināšanu saturu.

Visām programmas izveidē iesaistītajām partneruniversitātēm ir izveidots plašs sadarbības partneru tīklojums ar dažādām nevalstiskām organizācijām, medijiem, valsts institūcijām, uzņēmumiem, kuri tiešā veidā ir saistīti ar komunikācijas nozari, medijpratības un informācijpratības pētniecību, medijpedagoģiju un nozares pētniecību.

Lai nodrošinātu attīstības iespējas un programmas ilgtspēju, *Erasmus+* projekta ietvaros radīta Medijpratības mācīšanas metožu virtuālā laboratorija (<https://millab.rsu.lv/en>), kas jau šobrīd nodrošina tīklošanās iespējas ar organizācijām un projektiem, kas medijpratības jomā strādā Latvijā, Baltijā un Polijā (piemēram, pievienojot ASV bāzētās organizācijas IREX medijpratības materiālus un informāciju par aktivitātēm), bet nākotnē plānota kā praktisku studentu veidotu projektu realizācijas virtuālā vieta. Pie tam viena no šīs platformas īpatnībām ir tās orientētība uz sadarbību ar jaunajiem uzņēmējiem (<https://millab.rsu.lv/en/form/submit-your-idea>), veidojot aktīvu mijiedarbību un stiprinot programmas un medijpratības pētniecības iespējas visās partneraugstskolās.

Tomēr studiju programmas attīstības nozīmīgās iespējas iezīmē precīzi un pastāvīgi izvērtēti dinamiski mainīgās ārējās vides faktori – mediju daudzveidīgā attīstība, izmaiņas izglītības saturā un ģeopolitiskā situācija. Šo faktoru pastāvīgs izvērtējums starpdisciplinārā un starpnacionālā kontekstā – līdz šim Baltijā neizmantoja iespēja, ko dod partneru, ekspertu un studentu jeb nākotnes ekspertu cieša mijiedarbība pētniecības diskursā –, rada iespēju attīstīt spēcīgu programmu un ir garants piedāvātās programmas ilgtspējai un attīstībai.

II. Resursi un nodrošinājums

2.1. Studiju programmas īstenošanai nepieciešamās studiju bāzes novērtējums

Studiju programmas īstenošanai nepieciešamās studiju bāzes novērtējums, ietverot informāciju par studiju programmas īstenošanā iesaistītajām struktūrvienībām (katedrām, profesoru grupām, laboratorijām, institūtiem u. c.) un atbalsta personālu, norādot to uzdevumus studiju programmas īstenošanā.

Maģistra studiju programmas “Mediju un informācijas pratība” īstenošanā piedalās četrus augstskolu struktūrvienības (sk. 2. tabulā).

2.tabula. Programmas realizācijā iesaistītās struktūrvienības.

Nr. p.k.	Struktūrvienības nosaukums	Fakultāte	Universitāte
1.	Komunikācijas fakultāte	Komunikācijas fakultāte (informācija par Komunikācijas fakultāti latviešu valodā , informācija angļu valodā)	Rīgas Stradiņa universitāte (Latvija) Rīga Stradiņš University https://www.rsu.lv/en
2.	Sociālo zinātņu institūts	Sociālo zinātņu fakultāte	Tartu universitāte (Igaunija) University of Tartu Tartu Ülikooli https://www.ut.ee/en
3.	Žurnālistikas nodaļa	Komunikācijas fakultāte	Viļņas universitāte (Lietuva) Vilnius University Vilniaus universitetas https://www.vu.lt/en/
4.	Komunikācijas un Žurnālistikas nodaļa	Sociālo zinātņu fakultāte	Vroclavas universitāte (Polija) Uniwersyte Wrocławski University of Wrocław https://uni.wroc.pl/en/

Studiju process plānots balstoties idejā par studentu un mācībspēku mobilitāti, tomēr nozīmīga daļa no mācību procesa notiks attālināti. Studiju programma veidota, lai tās saturu līdzvērtīgā daudzumā īstenotu visas partneraugstskolas, respektīvi, lai katra augstskola nodrošinātu 22,5 ECT ikvienam programmas studentam, kas ir ¼ daļa no kopējā programmas apjoma, neņemot vērā maģistra darba izstrādei paredzētos 30 ECT.

Studiju programmu paredzēts īstenot, gan balstoties klātienē lekcijās un nodarbībās, gan izmantojot attālinātās mācību iespējas. Visu partneruniversitāšu tehnoloģiskais un cilvēkresursu nodrošinājums pieļauj kvalitatīvu attālinātu studiju mācību materiālu izstrādi, to uzturēšanas un regulāras atjaunošanas tehnoloģisko un idejisko atbalstu, kā arī sniedz ES standartiem atbilstošu privāto datu aizsardzību. Studiju programmas plānošanas un izstrādes procesā īpaša uzmanība tika pievērsta mūsdienīgas studiju bāzes un infrastruktūras nodrošināšanai. Šādas pieejas rezultātā tika identificēti nepieciešamās studiju bāzes elementi, kas RSU tiek pilnībā nodrošināti. Galvenie elementi:

- mūsdienīgi aprīkotas un kvalitatīvi uzturētas auditorijas, kas ir pilnībā savietojamas ar studiju programmas īstenošanā plānotajām izmantojamajām studiju metodēm, tai skaitā metodisko nodrošinājumu e-studiju vidē, videolekcijas, tiešsaistes vieslekcijas u. c.;

- e-studiju vide, kas ietver studiju programmas kursu informāciju studiju rezultātu sasniegšanai, tai skaitā praktiskos uzdevumus zināšanu pārbaudei, novērtēšanas sistēmu, diskusiju platformu, u. c.;
- RSU bibliotēka, kas nodrošina studiju materiālu ērtu pieejamību gan klātienē, gan tiešsaistē. Tāpat bibliotēka nodrošina jaunu materiālu pasūtīšanu atbilstoši docētāju vajadzībām un studiju kursu saturam;
- RSU struktūrvienības un vispārējais personāls studiju procesa nodrošināšanai sniedz atbalstu visā studiju procesā: Pedagoģiskās izaugsmes centrs – konsultācijas un pārraudzība studiju programmas un studiju kursu izstrādē, tostarp studiju materiālu nodrošinājumā e-studiju vidē un docētāju tālākizglītības iespējās u. c.; Studiju departaments – studiju kursu nodarbību grafika (laika un telpas) veidošana, studējošo informācijas sistēmas uzturēšana, diplomu izsniegšana un atskaites par pedagoģisko darbu; Juridiskais departaments – sadarbības partneru līgumu izskatīšana un apstiprināšana u. c.; Personāla departaments un Finanšu departaments – studiju kursu docētāju darba attiecību un atlīdzības nodrošināšana; Infrastruktūras departaments un Informācijas tehnoloģiju departaments – nodarbību auditorijas un informācijas tehnoloģiju nodrošinājums; Starptautisko sakaru departaments un Studentu serviss – uzņemšanas process attiecīgi ārvalstniekiem un Latvijas pilsoņiem; Komunikācijas departaments – informācija sabiedrībai un plašsaziņas līdzekļiem; Kvalitātes vadības un iekšējā audita daļa, Zinātnes departaments, Studējošo pašpārvalde – cits nepieciešamais atbalsts;
- visbeidzot arī RSU vadība ir nozīmīgs studiju bāzes atbalsta punkts plānošanā un īstenošanā, tai skaitā, piemēram, universitātes atbalsts un motivācija mācībspēku kvalifikācijas uzturēšanā un celšanā ar dažādiem atbalsta mehānismiem, kā arī studiju procesā nepieciešamo inovāciju apgūšanā.

Papildu informācija 10. pielikumā – studiju programmas atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standartiem.

RSU akadēmiskās darbības nodrošināšanai un studiju kvalitātei akadēmiskajās struktūrvienībās tiek nodarbināts mācību atbalsta personāls, kas nodrošina atbalstu studējošajiem un mācībspēkiem, dokumentācijas apriti, u.c. Mācību atbalsta personāla amatus plāno struktūrvienības vadītājs, bet kopējos principus izstrādā un uztur Personāla departaments. Atbalsta personāla atbildības jomas atbilstoši ieņemamajam amatam ir struktūrvienības biroja darba atbalsts, mācību procesa un metodiskā darba atbalsts, pētniecības darba atbalsts.

RSU Komunikācijas fakultātes vadība struktūrvienībā nodrošina kvalificēta akadēmiskā un zinātniskā personāla piesaisti studiju procesa realizēšanai. Veicina akadēmiskā un zinātniskā personāla izaugsmi un ataudzi. Nodrošina studiju procesa iekšējās kvalitātes kontroles sistēmas darbību struktūrvienībā. Piedalās studiju programmu, studiju kursu izstrādāšanā un kvalitātes vērtēšanā. Nodrošina studiju kursu aprakstu izstrādāšanu un aktualizēšanu, nepieciešamās dokumentācijas izstrādi.

Studiju programmas vadītājs nodrošina studiju programmas kvalitāti. Pilnveido saturu, sekojot nozares attīstībai. Nodrošina studiju programmas kvalitātes indikatoru izpildi. Piesaista viesdocētājus, realizē starptautiskus projektus. Anketē studējošos. Sagatavo studiju programmas raksturojumu. Veicina studējošo zinātniski pētniecisko darbību. Organizē semestru un sesiju pārbaudījumus. Sekmē rezultatīvos rādītājus studiju programmas vadīšanā. Veicina studiju kursu pēctecību.

Biroja vadītāji organizē un uzrauga mācību atbalsta personāla darbu, lai nodrošinātu efektīvu atbalstu struktūrvienības darbībai. Nodrošina informāciju par studējošajiem, sekmēm, studiju programmām, docētājiem elektroniskajās sistēmās un datubāzēs. Sagatavo dažādas atskaites par studiju procesu. Nodrošina tehnisko atbalstu mācību auditorijām. Veic citus tiešā vadītāja uzdevumus.

Biroja administratori strādā ar informācijas nodrošināšanu, sagatavo dažādus pārskatus vadītāju uzdevumā. Nodrošina informāciju par studējošajiem, sekmēm, studiju programmām, docētājiem elektroniskajās sistēmās un datubāzēs. Organizē apmeklētāju plūsmu struktūrvienībā. Nodrošina mācību telpas ar darba procesam nepieciešamajiem uzskates līdzekļiem un tehnisko aprīkojumu.

2.2. Informatīvās un metodiskās bāzes novērtējums

Informatīvās un metodiskās bāzes (e-studiju vide, vadlīnijas, metodikas, rokasgrāmatas utt.) novērtējums, t.sk. izmantošana studiju procesa nodrošināšanā. Informācija par bibliotēkas un datubāžu resursiem, to pieejamību studējošajiem un mācībbspēkiem, bibliotēkas telpu piemērotību patstāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkā pieejamo literatūru studiju programmas īstenošanai, informatīvās un metodiskās bāzes atjaunošanas un pilnveidošanas iespējām.

Intelektuālo un materiālo (tostarp metodisko) resursu, kā arī informatīvā nodrošinājums ir efektīvi organizēts un pietiekošs, lai īstenotu studiju programmu un garantētu efektīvu studiju procesu. Studējošiem iespējams studēt, izmantojot modernākās iespējas gan informācijas apritē, gan augsti attīstītu tehnoloģisku izmantošanā studiju procesā, gan modernā pieejā, izmantojot interaktīvās metodes, E-studiju vides priekšrocības un ērtības.

Studiju procesa nodrošināšanai būtisku un pilnvērtīgu atbalstu visā studiju procesā sniedz RSU atbalsta struktūrvienības un vispārējais personāls:

- [Bibliotēka](#) – par pakalpojumiem, resursiem, apkalpošanas punktiem un citiem jautājumiem informāciju var atrast RSU mājaslapas sadaļā “Bibliotēka” [latviešu](#) un [angļu valodā](#). Izvērstā analīze par resursu pieejamību 10.1. pielikumā;
- [Studiju departaments](#) nodrošina nepārtrauktu, kvalitatīvu un mūsdienīgu studiju procesu un kvalitatīvus pakalpojumus studējošajiem atbilstoši RSU attīstības stratēģijai;
- [Starptautisko sakaru departaments](#), [Studentu serviss](#) un [Karjeras centrs](#) nodrošina atbalstu darbā ar studējošiem, t. sk. ar ārvalstu studējošajiem. RSU atbalsta studējošos ar īpašām vajadzībām dažādos ar studijām saistītos posmos – izvēloties piemērotu studiju programmu, stājoties augstskolā un studiju procesā (studiju materiāli, pārbaudījumu kārtošana u. c.) – un veido piemērotu sociālo un fizisko vidi (sk. [par MITC vides pieejamību](#));
- [Studējošo pašpārvalde](#) – RSU studentu organizācija, kuras mērķis ir pārstāvēt universitātes studējošo intereses akadēmiskās, materiālās un kultūras dzīves jautājumos;
- Infrastruktūras departaments un [Informācijas tehnoloģiju departaments – gādā par](#) nodarbību auditoriju un IT nodrošinājumu;
- [Komunikācijas departaments](#) nodrošina informāciju par studiju programmu;
- [Pedagoģiskās izaugsmes centrs](#) konsultē un administrē studiju programmu izstrādi, studiju materiālu nodrošinājumu E-studiju vidē, studiju inovāciju attīstību, koordinē dažādu ESF projektu realizāciju RSU un īsteno docētāju tālākizglītības iespējas;
- [Personāla departaments](#) un [Finanšu departaments](#) – studiju kursu docētāju darba attiecību un atbildības nodrošināšana, RSU Juridiskais un iepirkumu departaments – sadarbības partneru līgumu izskatīšana un apstiprināšana, studiju procesu atbalsta arī [Kvalitātes vadības un iekšējā audita](#) daļa;
- [Zinātnes departaments](#) - pētniecisko darbu koordinējoša, pārraugoša un atbalstoša administratīvā struktūrvienība.

Vairāk informācijas 10. pielikumā “Studiju programmas atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļai.

Informācija par bibliotēkas un datubāžu resursiem

Bibliotēkas telpu kopplatība – 2044 m², tajā skaitā lasītāju apkalpošanas telpas – 1318 m² (290 lasītāju vietas, 81 datorvieta, bezvadu internets). Brīvpieejas abonementā pieejamas

labiekārtotas telpas, iespēja saņemt grāmatas uz mājām, izmantojot pašapkalpošanās iekārtas, atrodas lasītavas grupu un individuālajam darbam. Telpu pieejamībai arī apmeklētājiem ar kustību traucējumiem Bibliotēkā centrālajā ēkā darbojas lifts, kas ļauj nokļūt no viena stāva otrā. Bibliotēka atrodas RSU galvenajā ēkā Rīgā, Dzirciema ielā 16, un tai ir trīs filiāles:

- divas filiāles ir Rīgā – RSU Sarkanā Krusta medicīnas koledža, Informācijas centrs Latvijas veselības aprūpes speciālistiem (Jāņa Asara ielā 5) un Medicīnas izglītības tehnoloģiju centrs (Anniņmuižas bulvārī 26a);
- viena filiāle ir Liepājā – RSU Liepājas filiāles bibliotēka (Riņķu ielā 24/26).

Bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi ietver plašu informācijas resursu klāstu, konsultācijas par informācijas meklēšanu, arī meklēšana pēc tematiskajiem pieprasījumiem. Bibliotēkas speciālisti vada informācijpratības nodarbības, kas iekļautas studiju programmās un piedāvā [atbalstu pētniekiem](#).

Studējošajiem nodrošināta attālinātā komunikācija ar Bibliotēku par dažādiem jautājumiem pa telefonu vai help.rsu.lv sistēmā. Pasūtīt informācijas resursus, kas nav pieejami RSU bibliotēkas krājumā, var no citām bibliotēkām, izmantojot Starpbibliotēku abonementu (SBA) vai Starptautisko starpbibliotēku abonementu (SSBA).

Pakalpojumu sniegšanas kārtība Covid-19 laikā notiek, ievērojot Kultūras ministrijas noteiktās vadlīnijas un rektora apstiprināto “Kārtības/Drošības protokolu piesardzības pasākumu īstenošanai Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai RSU”.

Grāmatu izsniegšanai un nodošanai nav ierobežojumu – studenti grāmatas var izsniegt, izmantojot pašapkalpošanās iekārtas. Grāmatu nodošana iespējama, izmantojot grāmatu nodošanas kastes ārpus Bibliotēkas darba laika un telpām. Apmeklējumu Bibliotēkā var pieteikt, izmantojot *Calendly* rīku.

Informācijas resursi krājumā ~566 700 fiziskās vienības, tajā skaitā ~254 200 grāmatu (dati uz 2022. gada 1. janvāri). Abonētajās datubāzēs pieejamas ap 464 700 abonēto elektronisko resursu vienības (ap 90 % e-grāmatas).

Finansējums resursu iegādei pieaug. Uz vienu bibliotēkas lietotāju 2021. gadā bija 31 EUR. Elektronisko resursu abonēšanai/e-grāmatu iegādei tiek izlietoti apmēram 89 % no komplektēšanai paredzētā budžeta.

3.tabula. Bibliotēkas finansējums krājuma veidošanai un resursu nodrošināšanai 2016–2021

Gads	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Piešķirtais finansējums (EUR)	346 100	350 400	442 360	475 460	503 480	508 400
t.sk.abonētajām datubāzēm	260 300	274 000	301 870	317 532	337 500	339 360
t.sk.mācību platformai			53 542	76 230	81 675	87 428

Datubāzes jeb bibliotēkas sniegtais nodrošinājums atbilstoši programmai “Mediju un informācijas pratība”

Nodrošināta pieeja ap 30 tiešsaistes e-resursiem. Studējošie un docētāji var piekļūt abonētajām datubāzēm attālināti, izmantojot RSU lietotājvārdu un paroli.

E-resursu nodrošinājumā programmai “Mediju un informācijas pratība” ir pieejamas divas e-grāmatu datubāzes un septiņas žurnālu pilntekstu daudznazaru datubāzes. E-grāmatas sociālajās zinātnēs, medijpratībā, informācijpratībā un citās atbilstošās tematiskajās jomās pieejamas abonētajās datubāzēs *ebook Academic Collection (EBSCO)*, un *Ebook Central (Proquest)*, *AccessMedicine*, *ClinicalKey (Books)*. Piemēram, meklējot pēc atslēgvārdiem “Media literacy” *EBSCO eBook Academic Collection* ir 158 e-grāmatas, bet *Ebook Central (ProQuest)* – 2435 e-grāmatas.

Zinātnisko rakstu pilnie teksti mediju un informācijas pratības jomā pieejami abonētajās datubāzēs: *SAGE Premier 2022*, *Communication Source(EBSCO)*, *Sociology Source Ultimate(EBSCO)*, *PsycARTICLES(APA)*, *Wiley Online Journals*, *Science Direct*, *Academic Search Complete(EBSCO)*. Vienotajā meklētājā Primo nozarē “Journalism, Mass Communication, Media & Publishing” uzrādās 181 žurnālu nosaukums, nozarē “Sociology” – 807 žurnālu nosaukumi, nozarē “Library and Information Sciences” – 473 žurnālu nosaukumi.

Bibliotēkas mājaslapā sadaļā [Ieteicamo mācību e-grāmatu saraksts](#) apkopotas studiju programmās minētās e-grāmatas – gan nopirktās, gan no abonētajām datubāzēm, kā arī pieejamas sadaļas “Komunikācijas zinātne”, “Pētniecības metodes”, “Socioloģija”.

Disertācijas no daudzām pasaules valstīm dažādās zinātņu nozarēs, tajā skaitā arī sociālajās zinātnēs, pieejamas datubāzē *ProQuest Dissertations & Theses Global: The Sciences and Engineering Collection*.

Studējošajiem nodrošināta piekļuve arī tādām ziņu un uzziņu datubāzēm kā *Encyclopedia Britannica Academic Edition*, *Letonika*, *LETA* ziņu arhīvs, *Nozare.lv*, *News.lv* (*Lursoft*).

Pieejami arī vairāki brīvpieejas resursi, piemēram, Bibliotēkas darbinieku apkopotie brīvpieejas e-resursi par dažādām sociālo zinātņu tēmām (<https://www.rsu.lv/biblioteka/resursi/brivpieejas-e-resursi/socialas-zinatnes-un-jurisprudence>).

2022.gadā abonēts jauns resurss – “Writefull”, kas sniedz ieteikumus zinātniskā teksta uzlabošanai.

Bibliotēkas krājumu papildināšanas un datubāzu abonēšanas procedūra tiek īstenota nodrošinot RSU studiju programmas un pētniecisko darbību ar nepieciešamajiem informācijas avotiem un pakalpojumiem. Procesa apraksts nosaka: 1) informācijas avotu iegādes plānošanu, nodrošinājuma novērtēšanu un papildināšanu un 2) lietotāju apmierinātības līmeņa noteikšanu.

Datubāzu abonēšana notiek pēc izmēģinājumu periodiem, izmantošanas statistikas, lietotāju atsauksmju un izmaksu analīzes.

Lai uzlabotu bibliotēkas krājuma atbilstību studējošo vajadzībām, tiek veikts darbs ar studiju kursu bibliogrāfiju, notiek sadarbība ar docētājiem, lai informētu par studiju kursu literatūras nodrošinājumu. Docētājiem un studējošajiem iespējams elektroniski help.rsu.lv nosūtīt pasūtījumus/ieteikumus krājuma papildināšanai.

Bibliotēkas datu pieejamība augstskolas digitālajā vidē

E-resursu pārvaldībai tiek izmantots vienotais meklētājs *Primo*, kas nodrošina ātru un racionalizētu meklēšanu e-resursos. Informācija par datubāzēm pieejama arī no RSU Studējošo portāla *MyRSU*.

RSU studējošajiem ir iespēja piekļūt studējošo noslēguma darbiem un citām RSU publikācijām Instrukcionālajā repozitorijā.

No 2020. gada RSU akadēmiskā un zinātniskā personāla publikācijas tiek ievadītas jaunajā Zinātniskās darbības informācijas sistēmā *Pure* (unikāls rīks, kurā iespējams meklēt pētījumus RSU pētniecības jomās).

Bibliotēkas aktualitātēm var sekot [Bibliotēkas mājaslapā](#), *Facebook* profilā.

RSU bibliotēka – akreditēta valsts nozīmes bibliotēka. Kārtējā akreditācija saņemta 2021.g. novembrī. Bibliotēkas resursi un pakalpojumi vērtējami kā ļoti labi, atbilst studējošo un mācībspēku pieprasījumam, lai nodrošinātu sekmīgu attiecīgā studiju kursa apgūšanu. Ieviestas vienkāršas procedūras, lai ieteiktu papildināt krājumu vai sazinātos ar Bibliotēku par pakalpojumiem. Gan studējošo, gan mācībspēku aptaujas apstiprina labu un ļoti labu Bibliotēkas novērtējumu. Tāpat kā citām universitātēm šobrīd pasaulē, arī RSU bibliotēkas prioritāte ir e-resursi.

Detalizētāka informācija par infrastruktūras un materiāli tehnisko nodrošinājumu pieejama 10.1. pielikumā “Bibliotēkas resursu informatīvās un metodiskās bāzes novērtējums

studiju programmas “Mediju un informācijas pratība” īstenošanai saskaņā ar prasībām vadlīnijās”.

2.3. Informācija par finansiālo bāzi

Informācija par finansiālo bāzi, kas nepieciešama studiju programmas īstenošanai, raksturot finanšu resursu ieguves avotus un norādīt studiju programmas izmaksu aprēķinu (tajā skaitā nepieciešamā finansējuma apmērs un nepieciešamais studējošo skaits, lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju procesu). Pamatojot finansiālās bāzes pietiekamību studiju programmas īstenošanai.

RSU finansējuma apjoms Komunikācijas fakultātei pēdējos gados bijis stabils un ir apmēram 1,1 miljons EUR gadā. Finansējuma avots ir noslēgtie līgumi ar fiziskām un juridiskām personām par studiju programmu apguvi un sākot ar 2022. gada janvāri arī valsts budžeta finansējums augstākajai izglītībai. Pirms katra akadēmiskā gada, ņemot vērā plānoto uzņemšanu, tiek sagatavota tāme par pieejamo finansējuma apjomu un tā plānoto izlietojumu. Katras fakultātes dekāns ik mēnesi saņem atskaiti par faktiskajiem izdevumiem fakultātē.

Uzsākot jaunu akadēmisko gadu, fakultāte sagatavo fakultātes kopējo akadēmiskā gada tāmi, kurā norādīts plānotais studentu skaits un ieņēmumu prognoze. Kā arī šo ieņēmumu izlietojums: slodžu un atlīdzības plānojums, aktuālo izdevumu plāns, jaunu iniciatīvu finansējums un pamatlīdzekļu iegādes plāns. Plānojot aktuālā gada izdevumus, fakultāte vadās pēc RSU noteiktajiem ilgtermiņa stratēģiskajiem mērķiem, iekļaujot tām nepieciešamos ilgtermiņa ieguldījumus attīstībai. Fakultātes ikgadējā tāme tika iestrādāta kopējā RSU budžetā, kas tika apstiprināta RSU Senātā.

Fakultātes tiek regulāri informētas par sava budžeta izpildi. Pamatojoties uz budžeta izpildes atskaitēm, fakultāte var pieņemt operatīvus lēmumus par atsevišķu izdevumu pozīciju pārskatīšanu kopējā finansējuma ietvaros.

Veidojot jaunu studiju programmu, RSU iekšējā kārtība paredz jaunās studiju programmas tāmes sagatavošanu, kurā detalizēti tiek atainoti visi iesaistītie resursi katram studiju kursam. Tiek uzskaitīts katra studiju kursa realizācijai nepieciešamais darba apjoms, iesaistīto docētāju akadēmiskais grāds un attiecīgā samaksa, struktūrvienības materiāli tehniskā nodrošinājuma izmantošana, specifisku materiālu iegāde, kā arī prakses izmaksas, ja tādas ir. Papildus tiešajām izmaksām lekciju un nodarbību realizācijai, studiju programmai ir jānosedz infrastruktūras uzturēšanas izdevumi (telpas, IT risinājumi) un citi RSU kopējie resursi, ko izmanto studiju programmā (Studentu serviss, Bibliotēka, studiju procesa organizēšana, dotācija studējošo pašpārvaldei un citas atbalsta un administratīvās funkcijas). Veicot šo pilno pašizmaksas aprēķinu, tiek noteikta studiju maksa un minimālais studējošo skaits attiecīgajā studiju programmā.

Studiju programmu “Mediju un informācijas pratība” plānots finansēt no privāto un juridisko personu līdzekļiem, nosakot studiju maksu 3200 EUR gadā. Pirmajā studiju gadā programmā kopā tiks uzņemti 30 studenti. Dīvos studiju gados kopējais plānotais studējošo skaits ir 56 studenti. Ieņēmumus no programmas gada studiju maksas vienādās daļās sadala RSU, Viļņas Universitāte un Vroclavas Universitāte, neatkarīgi no studentu skaita.

4. tabula. RSU ieņēmumu sadalījums pa izdevumu pozīcijām

Nosaukums	Vērtība
RSU izmaksu sadalījums studiju programmā:	
Akadēmiskais personāls, %	35,8
Katedru resursi, %	0,4

Citi tiešie izdevumi (pārējais personāls, licences izdevumi, u.c.), %	27,7
Pastāvīgās izmaksas, %	9,0
Pieskaitāmās izmaksas, %	25,3
Kapitālieguldījumiem (iekārtām) un attīstībai, %	1,8

2.4. Materiāltehniskās bāzes novērtējums

Materiāltehniskās bāzes novērtējums, ietverot informāciju par tās pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem, kā arī atbilstību studiju programmas specifikai un īstenošanai.

Regulāri tiek atjaunota e-studiju vide Moodle, kas cieši integrēta ar RSU studiju pārvaldības sistēmām un tiek izmantota ne tikai mācību materiālu izstrādei un izplatīšanai, bet arī komunikācijai, sadarbībai, studiju īstenošanai, pārraudzībai, atbalsta sniegšanai, pastāvīgo darbu administrēšanai, zināšanu pārbaudei, tostarp nodrošinot studentu apmeklējuma reģistrāciju, aktivitātes uzskaiti un vērtējumu uzglabāšanu datubāzē. RSU e-studiju vidē ir pieejami pilnīgi visi studiju kursi, kas tiek realizēti visos studiju plānos. E-studiju vides izmantošana sniedz iesaistītajām pusēm virkni nozīmīgu ieguvumu studiju procesa efektivitātes paaugstināšanā.

RSU Pedagoģiskās izaugsmes centrs regulāri rīko tālākizglītības kursus par mācīšanos gan klātienē, gan attālināti, kā arī konsultē docētājus par atbilstošu pedagoģisko metožu pielietošanu un optimālu e-studiju atbalsta rīku izvēli. Savukārt IT servisa centrs nodrošina pastāvīgu informācijas komunikācijas tehnoloģiju infrastruktūras uzraudzību un savlaicīgu lietotāju atbalsta jautājumu risināšanu.

RSU Komunikācijas fakultātes studējošie pārsvarā izmanto šādas struktūrvienību telpas: administrācijas telpas, bibliotēkas telpas, Komunikācijas fakultātes telpas, Studiju departamenta telpas, brīvpieejas studiju vietas, u.c. Dzirciema ielā 16.

Visas RSU mācību telpas ir piemērotas studijām, tām ir nodrošināta vides pieejamība, ievērotas sanitārās prasības un tās ir augstākajā līmenī atbilstošas citiem aktuālo normatīvo aktu par mācību telpu kvalitāti noteikumiem.

Studiju programma paredz studentu mobilitāti uz visām partneruniversitātēm, Tiek plānots, ka visi partneri sniedz izmitināšanas iespēju universitāšu kopmītnēs par atsevišķu samaksu, kas netiek iekļauta studiju maksā. Ir paredzētas vairākas izvēlēs iespējas un studenti būs tiesīgi pašorganizēties un izvēlēties dzīves vietu ārpus universitāšu kopmītnēm.

Informāciju par RSU IT materiāltehnisko nodrošinājumu skatīt 10.2. pielikumā "Informatīvās un metodiskās bāzes novērtējums par IT infrastruktūru un pieejamajiem resursiem".

Informatīvās un metodiskās bāzes novērtējums par IT infrastruktūru

RSU studējošajiem un docētājiem ir pieejama attīstīta IT infrastruktūra un materiāltehniskais nodrošinājums, kas nepārtraukti attīstās, ņemot vērā pieaugošas prasības pret IT no studējošo un darbinieku puses.

E-studiju vide

Viena no galvenajām vietnēm, ko izmanto RSU studējošie un mācībspēki ir E-studiju vide, kurā ir pieejami pilnīgi visi studiju kursi, kas tiek realizēti visos studiju plānos. E-studiju vidē ievieto studiju kursa materiālus, interaktīvo saturu (H5P, OpenSlide), abonētos resursus, novērtē studējošo zināšanas un reģistrē apmeklējumu, organizē pārbaudes darbus un mājasdarbu izpildi, piesakās konsultācijām, veic antiplaģiātisma pārbaudi. Docētājiem E-studiju vidē ir pieejams Kursu vadības panelis, kurā ir pieejamas vairākas noderīgas funkcijas, kas palīdz pārvaldīt atbildībā esošos e-studiju kursus. Izmantojot E-studiju vidi, RSU mācībspēki var pieteikties profesionālās pilnveides kursiem, kurus organizē RSU Pedagoģiskās izaugsmes centrs. E-studiju vide ir integrēta ar RSU Studējošo informācijas sistēmu.

Studējošo portāls MyRSU

RSU studējošajiem ir pieejams studējošo portāls MyRSU, kas apvieno iespēju vienuviet aplūkot nepieciešamo informāciju par studijām un piekļūt studiju procesā nepieciešamajiem e-pakalpojumiem. MyRSU ir pieejams kā mobilā lietotne, kas dod iespēju ātrāk un ērtāk piekļūt visai universitātes informācijai, piemēram, e-studijām un gala vērtējumiem studiju kursos, lekciju un nodarbību grafikam, rēķiniem, pieteikšanās B daļas studiju kursiem, apgūtajām prasmēm, studiju kursu un studiju programmu novērtējuma anketām un atgriezeniskajai saitei, svarīgākajiem kontaktiem, piekļuvi Office 365 lietotnēm, pašapkalpošanās izdruku pārvaldība (drukāšana, skenēšana, kopēšana). No studējošo portāla studējošajiem ir piekļuve RSU abonētajām datubāzēm.

Attālinātās lekcijas un gala pārbaudījumi

Docētājiem un studējošajiem RSU nodrošina dažādus mūsdienīgus IT risinājumus attālināto studiju un eksāmenu nodrošināšanai, piemēram, ir nodrošināta iespēja studējošajiem iesniegt noslēguma darbus video formātā, izmantojot *Panopto* pakalpojumu. Nodrošināta tiešsaistes pārbaudījumu veikšanas pakalpojums drošā vidē, izmantojot *Respondus LockDown Browser* pārlūku, kas ir integrēts ar e-studiju vidi un veidots, lai palielinātu drošību tiešsaistes pārbaudījumu veikšanas laikā. Attālinātās lekcijas un nodarbības lielākoties tiek īstenotas izmantojot *Zoom*, video ieraksti ir pieejami izmantojot *Panopto* pakalpojumu. Ne tikai studiju kursi, bet arī maģistra darbu izstrādes, priekšizstāvēšanas un aizstāvēšanas process var pilnībā norisināties tiešsaistē. RSU akadēmiskajam personālam iespējams veikt lekciju un prezentāciju video ierakstus, izmantojot *Panopto* pakalpojumu. Ikvienam docētājam ir iespēja izmantot Ierakstu telpu, kur var veidot kvalitatīvu audio vai video saturu lekciju ierakstiem un tiešsaistes pasākumiem.

Antiplaģiātisma pārbaude

RSU akadēmiskajam personālam un studējošajiem ir iespēja izmantot rīku *Turnitin* plaģiātisma pārbaudei. *Turnitin* ir pasaulē vadošais rakstu darbu labošanas un plaģiātisma novēršanas rīks. *Turnitin* ir pilnībā integrēts RSU E-studiju vidē un nodrošina pilnu darbu iesniegšanas, labošanas, satura plaģiātisma noteikšanas un iesniegto darbu atpakaļ atgriešanas pakalpojumu.

Akadēmiskais portāls

Akadēmiskais portāls satur informāciju par docētājiem, akadēmiskajām struktūrvienībām, studiju kursu un studiju programmu reģistru, anketēšanas sistēmu un atgriezenisko saiti. Akadēmiskais portāls ir Studējošo informācijas sistēmas lietotāju saskarne, izmantojot kuru RSU akadēmiskais personāls, studiju programmu vadītāji, struktūrvienību vadītāji un citi studiju procesā iesaistītie darbinieki var piekļūt noteiktām Studējošo informācijas sistēmām izvietotām datu kopām. RSU izveidotais Akadēmiskais portāls vienkopus nodrošina pieeju informācijai, kas ir pieejama dažādās RSU informācijas sistēmās un ir saistīta ar RSU studiju procesu, piem., studiju kursu reģistrs, klīnisko prasmju reģistrs, anketēšanas rezultāti, anketēšanas rezultātu atgriezeniskā saite studentiem, u.c.

Citi ikdienas pakalpojumi

Mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanas nolūkā, IT departaments katru nedēļu organizē tematiskās mācības par IT rīkiem.

RSU piedāvā saviem studējošajiem izmantot Office365, kas nodrošina iespēju lietot pilnu Microsoft Office, OneDrive failu glabātuvī bez papildu maksas.

E-resursu repozitorijs DSpace.rsu.lv uzglabā digitālos pētījumus. Šajā vietnē ir pieejami raksti, dokumenti, konferenču dokumenti un citi dokumenti dažādos digitālos formātos.

RSU mācībspēkiem ir pieejama SPSS programma, kas aptver plašas statistiskās datu apstrādes iespējas, sākot ar datu ielādi un beidzot ar sarežģītiem analīžu grafikiem.

Tehniskais nodrošinājums

RSU darbiniekiem un studējošajiem ir iespēja bezmaksas izmantot *eduroam* WiFi tīklu. RSU studējošajiem ir pieejami brīvpieejas datori, kuros nodrošināta piekļuve studējošo IT sistēmām un interneta resursiem. Audiovizuālo materiālu izmantošanai studijās mācību telpās ir pieejami multimediju projektori, no kuriem lielākā daļa ir augstas izšķirtspējas interaktīvie

projektori, kas savienoti ar apskaņošanas sistēmu. Studiju procesa vajadzībām ir pieejamas datorklases, kas tiek izmantotas gan noteiktu studiju kursu īstenošanai, gan elektronisku eksāmenu un citu veidu zināšanu pārbaudījumu nodrošināšanai.

RSU izveidotā infrastruktūra un materiāli tehniskais nodrošinājums ir vienlīdz pieejams visiem RSU studiju programmās studējošajiem. Detalizētāka informācija par infrastruktūras un materiāli tehnisko nodrošinājumu pieejama 10.2. pielikumā “Informatīvās un metodiskās bāzes novērtējums par IT infrastruktūru un pieejamajiem resursiem”.

III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

3.1. Studiju programmas satura raksturojums

Studiju programmas satura raksturojums, analizējot un novērtējot programmas studiju kursus/moduļus, to aktualitāti, savstarpējo sasaisti, atbilstību nozares un/vai zinātnes tendencēm, kā arī atbilstību normatīvo aktu prasībām.

Sniegt novērtējumu par studiju kursos/moduļos sasniedzamo rezultātu sasaisti ar studiju programmas rezultātiem (novērtējums, balstoties uz veikto kartējumu).

Studiju programmā studiju kursi (sk. 6. pielikumu “Studiju programmas plānojums visām paredzētajām studiju programmas īstenošanas formām”, 7. pielikumu “Studiju kursu apraksti”, 3. pielikumu “Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam”) tiek plānoti noteiktā secībā, lai nodrošinātu zināšanu un prasmju pēctecīgu un secīgu apguvi. **Pirmajā semestrī** studenti apgūs kursus, kas saistīti ar padziļinātu teorētisko zināšanu un pētniecības metožu apguvi. Tādēļ lielākā daļa kredītpunktu šajā semestrī tiek iegūta A līmeņa obligātajosursos: “Mediju un informācijas pratība dzīves perspektīvā”, “Mediju un informācijas pratības teorijas”, “Komunikācijas teorijas” un “Kvalitatīvās un kvantitatīvās pētniecības metodes”, iekļaujot arī “Cilvilās un vides aizsardzības” kursu (ko apgūs Latvijas studenti, kas to nebūs apguvuši iepriekšējos studiju līmeņos). Pirmajā semestrī studenti apgūs arī vēl divus izvēles kursus: “Semiotika” un “Skaņa, klusums un sabiedrība”. Obligātās izvēles (B) kursi piedāvā studentiem specializēties vai nu teorētiski pētnieciskajā pieejā vai arī medijspecifikas ievirzē. Konceptuāli svarīgi ir arī tas, ka pirmā semestra darbā iesaistītas visas partneraugstskolas.

Otrajā semestrī, par kura studiju saturu atbild RSU un TU, akcents likts uz satura radīšanu dažādās vidēs, tādēļ viens no centrālajiem kursiem saistās ar patstāvīgā projekta veidošanu MILLAB virtuālajā laboratorijā “Mediju un informācijas pratības izpētes prakse (vizuālā kultūra, žurnālistika)”. Šo darbu pavada un atbalsta obligātais un apjomīgais kurss “Satura izstrādes metodika” un vairāki izvēles kursi, kas ļauj studentiem dziļāk apgūt mūsdienu komunikācijas vides daudzveidību: “Internets un sabiedrība”, “Vizuālā kultūra, multimediji, multimodalitāte un mediju un informācijas pratība”, “Žurnālistika, mediju sistēmas un komunikācija”, kā arī “Ievads virtuālajā realitātē - vēsture, pielietojums un VR video producēšana”. Izvēles kursi dod specializācijas iespējas vizuālās/multimediju, žurnālistikas vietas mūsdienu kontekstos vai arī konkrēta jauno mediju attīstības virziena – virtuālās realitātes – jomā.

Trešajā semestrī studentiem jau ir sniegta padziļināta vispārīgu teorētisko zināšanu bāze un praksē balstīta izpratne par to, kā rodas saturs mūsdienu medijos un kādas ir tā medijpratīgas veidošanas prasības. Balstoties jau iegūtajās zināšanās un izpratnē, studentiem tiek piedāvāts dziļāk izprast mediju psiholoģiju un riskus, kas saistīti ar dažādu komunikatoru veidoto saturu mūsdienu komunikācijas vidēs. Šajā semestrī satura veidošanā ar savu pieredzi un ekspertīzi intensīvi iesaistās VU un VrU universitāšu kolēģi. Kursi “Mediju psiholoģija” un “Mediju un Informācijas pratība sociālajās pārmaiņās un sabiedrības iesaiste tajās” apgūstami obligāti. Savukārt, obligātās izvēles piedāvājuma ietvaros studenti var specializēties vai nu informācijas pratības, auditorijas izturēšanās un tā ietekmes virzienā (nodrošina VU), vai arī politiskās komunikācijas un dezinformācijas (tai skaitā, veidojot savu projektu praktiski, ko nodrošina VrU) virzienā.

Pēdējā semestrī studijas paredz tikai maģistra darba veidošanu un aizstāvēšanu, kur visas iegūtās zināšanas un prasmes tiek praktiski pielietotas.

Veicot programmas padziļinātu analīzi, secināts, ka studiju programmas studiju kursu saturs izriet no studiju kursa mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem, savukārt tie izriet no programmas mērķa un sasniedzamajiem rezultātiem. Sasaiste ir redzama no studiju programmas kartējuma (sk. 8. pielikumu “Studiju kursu kartējums”). Katram programmas

sasniedzamajam rezultātam (1–9) atbilst vairāki studiju kursi. Kartēšanā norādot apguves līmeni, par pamatu tika ņemtas 7. kvalifikācijas līmenī iekļautās nepieciešamās zināšanas, prasmes un kompetences.

Veiktās studiju kursu kartēšanas rezultātā secināts, ka:

- 1) studiju programmas rezultāti atbilst LKI/EKI līmeņu prasībām;
- 2) plānojot studiju saturu, ņemts vērā, ka sociālo zinātņu maģistra kompetencei medijpratības jomā mūsdienu sabiedrībā būtu jāietver šādas spējas:, balstoties savās zināšanās, kompetenti praktiski realizēt starpdisciplinārus projektus un tos vadīt; spēja kritiski domāt un publiskās diskusijās formulēt savus argumentus saistībā ar medijpratības trūkumu saistītiem riskiem un problēmām (piemēram, viltus ziņām, dezinformāciju, propagandu, multimodalitāti, lietotāja uzvedību, digitālo pratību, kritisko lasīšanu utt.);
- 3) visu iesaistīto universitāšu ieguldījums studiju rezultātu sasniegšanā ir salīdzinoši līdzvērtīgs;
- 4) studiju rezultāti sasniedzami, pakāpeniski apgūstot studiju kursu saturu, turklāt rezultātu sasniegšana vienmērīgi sadalīta tā, lai studiju rezultātos paredzētās zināšanu, prasmju un kompetenču komponentes būtu vienmērīgi sadalītas pa dažādiem studiju kursiem un semestriem;
- 5) studiju rezultātos paredzētās zināšanas koncentrēti tiek apgūtas tieši pirmajā semestrī plānotajos teorētiskajosursos;
- 6) īpašs akcents studiju programmā ir uz praksi un projektorientētām mācībām, tādēļ zināšanas tiek integrētas prasmju un kompetenču apgūšanas procesā, vairākosursos veidojot kā pētnieciskus, tā radošus praktiskos projektus;
- 7) tā kā mediju un informācijas pratība ir komplekss koncepts, kas ietver daudzveidību un mainīgumu, programmā ir izvēles iespējas, kas ļauj pilnveidot savas kompetences dažādos specializācijas virzienos.

Kartēšanā tika secināts, ka programmas apgūvē sasniedzamie rezultāti kopumā vienmērīgi sadalīti pa visiem studiju kursiem un semestriem. Nozīmīgu satura apjoma daļu veido teorētiskie kursi, kas apzināti koncentrēti uz zināšanu apguvi, kamēr liela kursu daļa vienmērīgi pievēršas kā zināšanām, tā prasmēm un kompetencēm.

Studiju plāns ticis veidots atbilstoši LKI/EKI prasībām. Jāuzsver, ka studiju programmas sasniedzamie rezultāti paredz vienmērīgu visu LKI/EKI definēto prasmju, zināšanu un kompetenču 7. līmeņa rādītāju iekļaušanu kursu plānojumā. Daļēji tas panākams, liekot akcentu uz praksē un projektos balstītu mācību modeli. Tas nozīmē, ka, piemēram, teoriju kursi virzīti uz to, lai diskusijās un situāciju analizē attīstītu kritisko domāšanu, bet studijuursos no otrā semestra īpaši piestrādāts pie satura un metodikas, kas gan atbalsta iemaņu veidošanu patstāvīgajā un grupu darbā, gan attīsta radošumu un zināšanu integrāciju praksē. Piemēram, vairākas prasmes un kompetences, kas saistītas ar grupu darbu, pastāvīgu pētniecisko un radošo projektu plānošanu un realizāciju, satura radīšanu un zināšanu integrāciju, studenti apgūst prakšuursos – “Mediju un informācijas pratības izpētes prakse”, “Mediju un informācijas pētniecības prakse”, kas iekļautas studijās no otrā semestra pirms patstāvīgas maģistra darba izstrādes ceturtajā semestrī. Tādējādi, ja zināšanas vairāk koncentrēti tiek apgūtas pirmajos semestros, otrajā un trešajā semestrī tās tiek papildinātas un attīstītas vairāk specializējoties un praktiski (radoši un analītiski) darbojoties, kur studiju mērķiem ir arvien vairāk prasmju un kompetenču akcents.

5. tabula. ECTS sadalījums saīsinātā formā pa semestriem iekļaujot partneruniversitāšu atbildības, īstenojot kopīgo studiju programmu.

Universitāte	1. semestris 30 ECTS (studentu mobilitātes nav)	2. semestris 30 ECTS (2 studentu mobilitātes uz Latviju un Igauniju)	3. semestris 30 ECTS (2 studentu mobilitātes uz Lietuvu un Poliju)	4. semestris 30 ECTS (maģistra darba izstrāde savā augstskolā)
RSU	12 ECTS (nodrošina priekš visām partnerinstitūcijām)	15 ECTS (nodrošina priekš visām partnerinstitūcijām)		30 ECTS (nodrošina priekš savējiem studentiem)
TU	9 ECTS (nodrošina priekš visām partnerinstitūcijām)	15 ECTS (nodrošina priekš visām partnerinstitūcijām)		nepieciešamības gadījumā
VU	6 ECTS (nodrošina priekš visām partnerinstitūcijām)		15 ECTS (nodrošina priekš visām partnerinstitūcijām)	30 ECTS (nodrošina priekš savējiem studentiem)
VrU	3 ECTS (nodrošina priekš visām partnerinstitūcijām)		15 ECTS (nodrošina priekš visām partnerinstitūcijām)	30 ECTS (nodrošina priekš savējiem studentiem)
Kopā ECTS semestrī	30 ECTS	30 ECTS	30 ECTS	30 ECTS
Kopā ECTS programmā	120 ECTS			

Katra augstskola, neskatoties uz savu iesaistes veidu, apņēmusies nodrošināt salīdzināmu studiju kursu daļu. RSU un VU, kā arī VsU saviem studentiem nodrošina maģistra darba vadīšanu. TU maģistra darbu vadīšanā 4. semestrī neiesaistās. Salīdzinājums starp augstskolām studiju satura nodrošināšanā parādīts 6. tabulā.

6. tabula. Studiju satura (ECTS) proporcionālais sadalījums starp programmas realizācijā iesaistītajām augstskolām

Universitāte	ECTS	% ECTS no programmas studiju satura 90 ECTS	Kopā ECTS no 120 ECTS programmas (ar 30 ECTS par maģistra darbu)
Rīgas Stradiņa universitāte	27	30%	37 ECTS – 31% RSU studentiem*
Tartu Universitāte	24	27%	24 ECTS 20 % RSU, VU, VrU studentiem
Viļņas Universitāte	21	23%	31 ECTS =26% VU studentiem
Vroclavas Universitāte	18	20%	21 ECTS = 23% VrU studentiem
RSU / VU / VrU	Maģistra darbs 30 ECTS	30 ECTS 25%	
Kopā ECTS	120	90	120

*Katra augstskolas nodrošinātā satura proporcija aprēķināta attiecībā uz tās uzņemto studentu kopu.

Studējošie tiek imatrikulēti savas valsts augstskolā.

Pirmajā semestrī katra no partneraugstskolām nodrošina noteiktu kursu pasniegšanu (attiecīgi RSU – 12, TU – 9, VU – 6 un VrU – 3 ECTS apjomā) visiem kopīgajā studiju programmā imatrikulētajiem. Studentu mobilitāte šajā semestrī nav paredzēta. Katra no partneraugstskolām saviem studentiem mācības nodrošina klātienē un pārējo partneraugstskolu studējošajiem mācību saturu īsteno, izmantojot attālināto studiju iespējas.

Otrajā semestrī divas no partneraugstskolām (RSU un TU) nodrošina katra 15 ECTS visiem kopīgajā studiju programmā imatrikulētajiem. Studējošie dodas **divās mobilitātēs** uz **Latviju** un **Igauniju**, kas katra ir vienu nedēļu ilga. Mobilitātes laikā studējošie piedalās lekcijās, nodarbībās, grupu darbos, individuālos un kolektīvos pētnieciskos darbos. Vienas mobilitātes laikā (1 nedēļa) studējošie piedalās 48 kontaktstundās, kas atbilst kontaktstundu skaitam 6 ECTS apjomā, tādējādi divu mobilitāšu ietvaros tiek nodrošinātas kontaktstundas 12 ECTS apjomā. Patstāvīgais darbs, kas saistīts ar studiju mobilitātēm šajā semestrī 12 ECTS apjomā, tiek īstenots pirms un pēc mobilitātes. Pārējie semestrī paredzētie 18 ECTS tiek nodrošināti attālināto mācību formā.

Trešajā semestrī divas no partneraugstskolām (VU un VrU) nodrošina 15 ECTS visiem kopīgajā studiju programmā imatrikulētajiem. Studējošie dodas **divās mobilitātēs** uz **Lietuvu** un **Poliju**, kas katra ir vienu nedēļu ilga. Mobilitātes laikā studējošie piedalās lekcijās, nodarbībās, grupu darbos, individuālos un kolektīvos pētnieciskos darbos. Vienas mobilitātes laikā (1 nedēļa) studējošie piedalās 48 kontaktstundās, kas atbilst kontaktstundu skaitam 6 ECTS apjomā. Tāpat kā otrajā semestrī, divu mobilitāšu ietvaros tiek nodrošinātas kontaktstundas 12 ECTS apjomā. Patstāvīgais darbs, kas saistīts ar studiju mobilitātēm šajā semestrī 12 ECTS apjomā, tiek īstenots pirms un pēc mobilitātes. Pārējie semestrī paredzētie 18 ECTS tiek nodrošināti attālināto studiju formā.

Ceturtajā semestrī studējošie izstrādā maģistra darbus augstskolās, kurās tie imatrikulēti.

Studiju satura īstenošana un partneraugstskolu atbildības jomas

Kā jau uzsvērts iepriekš, viena no kopīgās maģistra studiju programmas “Mediju un informācijas pratība” konceptālajām īpatnībām studiju procesa ziņā ir orientācija uz praktiskos

projektos balstītu mācīšanos. Šādas mācīšanās priekšrocības ir studiju un darba vides ciešāka sasaiste, studentiem pielietojot iegūtās zināšanas, apgūstot prasmes un kompetences praktiskajām darba situācijām līdzīgos apstākļos, kā arī praktiski līdzdarbojoties mediju un informācijas pratības mācīšanas jomas aktuālo problēmu risināšanā. Šajā programmā praktiskos projektos balstīta mācīšanās paredz, ka studenti mācību procesā izstrādā projektus, kuru rezultāts ir konkrēts produkts – medijpratības pētījuma rezultāti, pasniegšanas metodiskais līdzeklis vai instruments (t.sk. datorizēts instruments – spēle vai lietotne) – vai arī citu līdzīgu produktu kritiskas analīzes rezultātā izveidota priekšlikumu un uzlabojumu koncepcija. Projektu izstrādes un rezultātu izplatīšanas atbalsta platforma ir *Erasmus+* projekta ietvaros izveidotā Mediju un informācijas pratības virtuālā laboratorija (MILLAB).

Uz praktiskā darbā iegūtu rezultātu orientēts gan studiju noslēgumā izstrādātais maģistra darbs, gan atsevišķi elementi pirmā studiju semestra saturā, iepazīstinot studentus ar programmas specifiku, pētījumu virzieniem un metodēm, mediju un informācijas pratības konceptu un specifiskajām jomām, tai skaitā ar iespējām pētījumiem un eksperimentiem virtuālajā laboratorijā, tomēr atsevišķu projektorientētās mācību bloku (2. un 3. semestros) veido divi studiju kursi “Mediju un informācijas pratības izpētes prakse” un “Mediju un informācijas pētniecības prakse”, kopā 12 ECTS apjomā. 1. studiju gada 2. semestrī studentiem jānokārto pētnieciskās prakses (9 ECTS apmērā) – RSU Komunikācijas fakultāte vada praktisko projektu veidošanu medijpratības jautājumos, kas saistās ar vizuālo kultūru un žurnālistiku (sk. kursu “Mediju un informācijas pētniecības prakse (Vizuālā kultūra un žurnālistika)”). Turpretī 3. semestrī 3 ECTS no mācību apjoma aizņem cits kurss “Mediju un informācijas pētniecības prakse”, ko vada VrU kolēģi, attiecīgi specializējoties medijpratības un politikas mijiedarbībā, tai skaitā mediju iespējās pilsoniskās līdzdalības veidošanā sabiedrības transformācijas kontekstā.

Šo kursu specifika ir tāda, ka tajos izzīņa balstās empīriskajā pieredzē un tā veidojas, praktiski strādājot pie konkrēta projekta, testējot modeļus, izkristalizējot idejas, formulējot un publiski prezentējot un izplatot secinājumus. Tādējādi praktiskā darba studiju bloka mērķis ir ne tikai īstenot projektu, atrisināt problēmu vai izpildīt uzdevumu (nonākot pie konkrēta, medijpratības attīstīšanas kontekstā pielietojama produkta – lietišķais/radošais mērķis), bet arī nostiprināt zināšanas un, pielietojot tās praktiski, iegūt kompetences un prasmes, kas nepieciešamas medijpratības mācīšanas, projektu vadīšanas un vērtēšanas ikdienas darbā un pētījumos (pedagoģiskais mērķis). Paralēli tam šāda tipa mācīšana izkopj studentorientētu pieeju un attīstīta studējošo radošumu, iztēli un problēmu risināšanas gatavību, kā arī vērtību sistēmu, kurā šīm īpašībām ir augsta vērtība. Projektu idejas, nodrošinot tuvību ar profesionālās vides aktualitātēm, plānots attīstīt ar sadarbības partneriem no uzņēmumiem, valsts un nevalstiskajām organizācijām un izglītības iestādēm. Lai to praktiski nodrošinātu, tiek izmantota Mediju un informācijas pratības virtuālā laboratorija, kas piedāvā nepieciešamo organizatorisko kapacitāti kā iekšējai (starp docētājiem, projektu vadītājiem, koordinatoriem, studentiem), tā ārējai (ar partneriem un mērķauditoriju/plašāku sabiedrību projektu rezultātu izplatīšanas kontekstā) komunikācijai. Tādēļ studiju programmas “Mediju un informācijas pratība” pētnieciskās prakses kursu realizācijā no katras universitātes iesaistīti divi darbinieki – docētājs, kas atbild par projekta konceptuālo attīstību un teorētisko bāzi, un asistents, kas atbild par projekta organizāciju un koordinē projektu realizāciju starp iesaistītajām pusēm. Asistents vienlaikus ir atbildīgs arī par attiecīgās universitātes projektiem Mediju un informācijas pratības virtuālajā laboratorijā un kopā ar kolēģiem no citām iesaistītajām universitātēm rūpējas par satura ievietošanu laboratorijas mājaslapā un tā komunikāciju, kā arī iespējamo partneru identifikāciju un iesaisti. Kopumā MILLAB koordinators – projektu kursu asistenta pienākumos ietilpst:

1) rūpēties par sadarbību ar ārējiem partneriem:

- identificēt un iesaistīt potenciālos sadarbības partnerus (skolas, valsts iestādes, NVO, uzņēmējus), kas būtu ieinteresēt eksperimentēt, lai kopā ar programmas

- studentiem izstrādātu jaunas medijpratības attīstīšanas metodes, testus un citus produktus,
 - sadarbībā ar citām atbilstošās universitātes struktūrvienībām kārtot administratīvos jautājumus saistībā ar sadarbības projektiem,
 - veidot MILLAB atbalsta tīklu projektu attīstīšanai;
- 2) asistēt pētnieciskās prakses projektu realizācijas procesā:
- atbalstīt attiecīgās specializācijas jomas docētāja darbu, vadot praktiskās nodarbības un individuāli strādājot ar studentiem,
 - noskaidrot un palīdzēt formulēt un konceptuāli izstrādāt studentu idejas projekta jomā,
 - piedāvāt un koordinēt ekspertu atbalstu, ja tas nepieciešams (tas attiecas gan uz programmas realizācijā iesaistīto personālu universitātēs, gan arī uz citiem ekspertiem, ja tādi nepieciešami),
 - koordinēt projektu izstrādes gaitu;
- 3) nodrošināt pētījumu un praktisko projektu rezultātu komunikāciju MILLAB mājaslapā (daļa no RSU mājaslapas)
- atbilstoši publicēt projektu rezultātus un to aprakstus,
 - analizēt auditorijas sniegto atgriezenisko saiti un, ja nepieciešams, nodrošināt eksperta atbildes uz jautājumiem (komentāru un foruma sadaļās).

3.2. Studiju programmas īstenošanas mehānisma novērtējums

Studiju programmas īstenošanas mehānisma (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tie nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi, un iekļaujot informāciju par studiju procesa organizēšanu

Studiju programmas darbību uzsākot studijas tiks īstenota pilnā laikā, angļu valodā. Plānojums pilna laika klātieņi angļu plūsmā ir pievienots 6. pielikumā.

RSU ir uzsākusi stratēģiski attīstīt digitālos resursus – izglītības tehnoloģijas, personāla digitālās prasmes un digitālus mācību līdzekļus, lai nodrošinātu izvirzītā digitalizācijas mērķa sasniegšanu.

Studiju kursu aprakstos (7. pielikums) ir iestrādāts kalendārais plānojums pilna laika studijām. Saskaņā ar RSU noteikto kārtību (Procesa apraksts Nr. 34 “Studiju kursu, studiju programmu, studiju virzienu aktualizēšana un izstrādāšana”), 10 dienas līdz studiju semestra sākumam Akadēmiskajā portālā ir ievietojami / apstiprināmi studiju kursu apraksti attiecīgajai plūsmā (arī lekciju un nodarbību plānojums ir pieejams RSU mājaslapā un Studējošo portālā “MyRSU”).

Studējošo snieguma un sasniegto studiju rezultātu novērtējuma metodes, kā arī studiju kursa apguves novērtējuma kritēriji ir definēti katra studiju kursa aprakstā un tie ir pieejami visiem studējošajiem pirms studiju kursa uzsākšanas. Studiju kursu īstenošanā, tai skaitā studiju pārbaudījumu veidošanā un īstenošanā tiek ievērota katra docētāja akadēmiskā brīvība, vienlaikus paredzot, ka mācību un pārbaudījumu metodēm jābūt izvēlētam atbilstoši studiju kursā sasniedzamajiem studiju rezultātiem. Lai veicinātu studentu individuālo sniegumu un novērtētu sasniegto studiju rezultātu līmeni, studiju procesā kombinēti tiek izmantota gan summatīvā, gan formatīvā vērtēšana. Formatīvā vērtēšana notiek ikdienas studiju procesā – kontaktstundu laikā uzdodot studentiem kontroljautājumus, kā arī diskutējot par studentu patstāvīgajiem darbiem, kas tiek praktizēti studiju procesā. Summatīvā vērtēšana notiek katra studiju kursa beigās ieskaites vai eksāmena formā. Summatīvās vērtēšanas pārbaudes tiek organizētas rakstiskā (papīra formā vai elektroniski) vai mutisku pārrunu formā. Studiju noslēgumā students izvēlas sev interesējošu tematu un sadarbībā ar sevis izvēlētu darba vadītāju izstrādā un aizstāv maģistra darbu.

Studiju rezultātu kontekstā būtiskas ir gan studiju kursa, gan caurviju zināšanas, prasmes un attieksmes, tāpēc papildus tiek novērtēta studējošo aktīva iesaiste un līdzdalība, iniciatīva un atbildības uzņemšanās. Individuālie studiju kursu starppārbaudījumu un noslēguma pārbaudījumu vērtējumi katram studējošajam ir pieejami savā studējošā profilā RSU e-studiju vidē. Studējošie var iepazīties ar studējošo sekmju vērtēšanas kritērijiem, nosacījumiem un saistošajām procedūrām arī RSU Studiju reglamentā I (pieejams latviešu un angļu valodā). Ārējie un iekšējie (pieejami no: <https://www.rsu.lv/studentiem/dokumenti>) normatīvie akti, kuri regulē studējošo sasniegumus un studiju rezultātu novērtējumu:

- Augstskolu likums;
- Izglītības likums;
- RSU Studiju reglaments I – pamatstudiju un maģistra studiju reglaments (pieejams latviešu un angļu valodā, (pieejams sadaļā “studijas” latviešu valodā no <https://www.rsu.lv/studentiem/dokumenti>, angļu valodā no <https://www.rsu.lv/en/students/documents>)
- RSU Nolikums par kvalifikācijas darbu, studējošā pētnieciskā darbu, bakalaura darbu un maģistra darbu izstrādāšanu un aizstāvēšanu (pieejams sadaļā “pētnieciskais darbs” latviešu valodā no <https://www.rsu.lv/studentiem/dokumenti>, angļu valodā no <https://www.rsu.lv/en/students/documents>)
- RSU Procesa apraksts Nr. 6 “Studiju rezultātu novērtēšana un iesniegšana” u. c.

Attiecībā uz studentcentrēto pieeju RSU kvalitātes politika balstās uz universitātes stratēģiju un vērtībām un ietver trīs pamatprincipus – studentcentrēta pieeja, partnerība un kvalitāte. 2016. gadā RSU tika veikts starptautisks studentcentrētas mācīšanās pieejas īstenošanas ārējs novērtējums, ko veica projekta “Peer Assessment of Student centred Learning” (PASCL) novērtēšanas ekspertu grupa. Tas bija ES līmeņa projekts, kuru virzīja Eiropas Studentu apvienība sadarbībā ar citām Eiropas augstākās izglītības organizācijām, savukārt ekspertu vizīti Rīgā iniciēja RSU Studējošo pašpārvalde. Ekspertu atzinumā RSU tika raksturota kā studentcentrēta augstskola, kas aktīvi iesaista studējošos studiju pilnveidē – sk. <https://www.rsu.lv/aktualitates/rsu-gust-starptautisku-atzinibu-ka-studentcentreta-augstskola>. RSU turpina attīstīt studentcentrētas pieejas īstenošanu, kas paredz, ka:

- studiju procesa centrā ir studējošais, kurš patstāvīgi mācās;
- studiju rezultāti ir skaidri formulēti un zināmi, un studējošais studē, lai tos sasniegtu;
- studējošie zina un saprot studiju programmā vai kursā paredzētos studiju rezultātus;
- studējošā sasniegumu vērtēšana ir veidota tā, lai ir iespējams pārliecināties par to, vai un kādā līmenī ir sasniegti plānotie studiju rezultāti;
- docētāja uzdevums ir veicināt studējošā studēšanu tā, lai studējošais sasniegtu izvirzītos studiju rezultātus;
- ir novērojams tas, kā atsevišķo studiju kursu rezultātu kopums veido studiju programmas studiju rezultātus.

Studiju programmas studiju rezultāti ir formulēti studentcentrēti un tie:

- veido studējošajiem un docētājiem vienotu izpratni par to, kas tiek sagaidīts no studējošā kursa vai programmas noslēgumā;
- nodrošina iespēju studējošajiem studēt efektīvāk, t. i., studējošajiem ir skaidri zināms, kādas zināšanas un prasmes viņi iegūs, sekmīgi pabeidzot attiecīgo kursu. Tāpat studējošajiem ir iespējams izsekot, ko tie jau ir un ko vēl nav apguvuši, un kāda ir viņu virzība programmas rezultātu sasniegšanai;
- ir instruments, ar kuru docētājam ir iespējams organizēt studiju procesu efektīvāk: lekcijas, seminārus, grupu darbu, diskusijas, laboratorijas darbu u. c., izvēloties tēmas un materiālus, kā arī mācīšanas stratēģijas saskaņā ar studiju kursā vai studiju programmā izvirzītajiem studiju rezultātiem;

- starp docētājiem un studējošajiem rada savstarpēju izpratni par to, kāda studiju rezultāta sasniegšanai tiek apgūts kurss un izvēlēta attiecīgā mācīšanās metode;
- identificē tos apgabalus, kuros noteikta veida studiju rezultāti pārklājas vai iztrūkst (salīdzinot kursus un to atbilstību programmai);
- studējošajiem atvieglo izvēli par to, kurus kursus apgūt atbilstoši studiju rezultātiem, kurus studējošais vēlas sasniegt;
- sniedz skaidru informāciju darba devējiem par tām zināšanām un prasmēm, kuras studējošie ir apguvuši, kā arī nodrošina iespēju šīs zināšanas un prasmes vērtēt atbilstoši noteiktajai profesionālajai kvalifikācijai.

Studiju programma “Mediju un informācijas pratība” studiju process tiek īstenots lekciju, praktisku interaktīvu nodarbību vai semināru un studentu patstāvīgā darba formā kā klātienē, tā attālināti. Gan lekcijās, gan nodarbībās tiek izmantotas visas RSU pieejamās šī dokumenta sadaļās 2.2. un 2.4. aprakstītās modernās tehnoloģijas un mācību pieejas.

RSU studiju process notiek individualizēti, mazās grupās (7–12 personas grupā), sniedzot studentiem iespēju uzdot sev interesējošus jautājumus, diskutēt ar docētāju un studiju biedriem. Studiju procesā tiek izmantotas problēmcentrētas mācīšanas stratēģijas. Visi studiju palīgmateriāli studentiem brīvi pieejami e-studiju vidē. Tajā atrodamas arī norādes par papildus informācijas avotiem konkrēto jautājumu apguvei, kā arī materiāli pašvadītas mācīšanās veicināšanai (piemēram, praktiski mājās veicami uzdevumi ar pašpārbaudes algoritmu).

Kā jau minēts, katra studiju kursa beigās RSU e-vidē studentiem tiek lūgts aizpildīt novērtējuma anketu, kurā studenti aicināti izteikt viedokli un ierosinājumus gan par studiju kursa saturu, gan tā realizācijas metodēm, gan docētāju kompetencēm un darba stilu. Līdz ar to studiju kursi ik gadu tiek aktualizēti atbilstoši studentu sniegtajam vērtējumam. Tāpat studentu pārstāvji tiek iesaistīti fakultāšu domēs, nodrošinot studējošo viedokļa pārstāvniecību lēmumu pieņemšanā.

3.3. Studējošo prakses nodrošinājuma raksturojums un analīze

Studējošo prakses nodrošinājuma raksturojums un analīze, norādot atbalstu studējošajiem. Informācija par studējošo prakses mērķiem, tās nozīmi kopējo studiju programmas mērķu sasniegšanā. Sadarbības iestāžu izvēles principi un to ieguldījums kopējo studiju programmas mērķu sasniegšanā.

Šajā studiju programmā nav plānots īstenot praksi, jo šī ir akadēmiskā studiju programma. Tomēr tas neizslēdz virkni praktisku nodarbību, kas tiks īstenotas visās universitātēs lekciju un patstāvīgo darbu ietvaros.

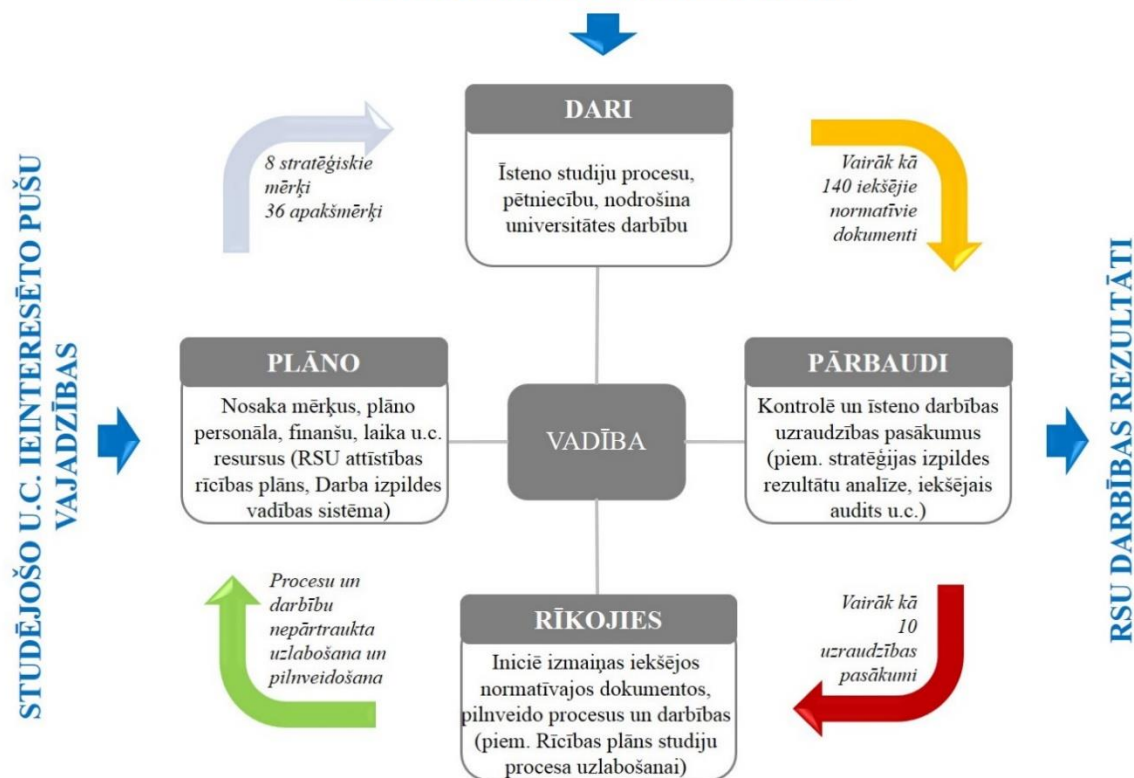
3.4. Novērtējums, kā augstskolā izveidotā kvalitātes nodrošināšanas sistēma un tajā noteiktie principi tiek ievēroti studiju programmā

Novērtējums, kā augstskolā izveidotā kvalitātes nodrošināšanas sistēma un tajā noteiktie principi tiek ievēroti studiju programmā, sniegt piemērus. Norādīt, kā tiek ievēroti Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standarti.

Prasības studiju procesa plānošanai, uzraudzībai un kvalitātes kontrolei RSU nosaka procesa apraksts Nr. 35 “Studiju procesa organizēšana”. Prasības studiju rezultātu – zināšanu, prasmju, kompetences noteikšanai un novērtēšanai iekļautas procesa aprakstā Nr. 6 “Studiju rezultātu novērtēšana un iesniegšana” un “Studiju reglamentā I”.

Iekšējās kvalitātes sistēmas ieviešanā un īstenošanā tiek piemērots Deminga cikls: *Plāno – Dari – Pārbaudi – Rīkojies* (skat. 1. attēlu).

KVALITĀTES POLITIKA ENERGOPĀRVALDĪBAS POLITIKA

1. attēls. Iekšējās kvalitātes sistēmas ieviešanas un īstenošanas shēma

RSU līmenī vadības pienākums ir noteikt stratēģiskos un kvalitātes mērķus un kvalitātes politiku, pieņemt lēmumu par kvalitātes pieeju, pārvaldīt resursus un noteikt iekšējo kārtību. Ieviestās sistēmas uzraudzību RSU veic gan iekšējie sistēmas un kvalitātes auditori, gan neatkarīgie ārējie eksperti. Universitātes līmenī viens no studiju kvalitātes rādītājiem ir sabiedrības attieksme un viedoklis, kā arī RSU popularitāte. Tas regulāri tiek noskaidrots, piedaloties reputācijas aptaujā un zīmolu vērtējumā. Studiju īstenošanā RSU tiek ievēroti Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standarti, kas aprakstīti 10. pielikumā “Studiju programmas atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļai”.

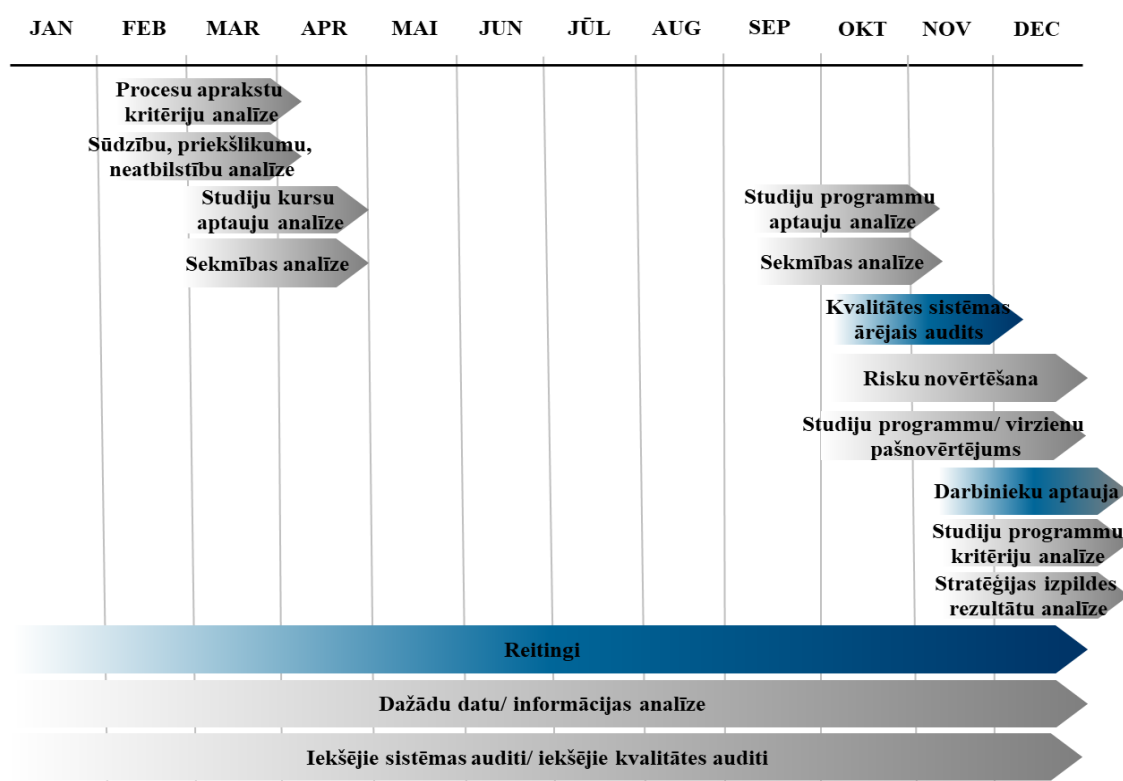
Studiju programmu un studiju virzienu ikgadējais pārskatīšanas process tiek īstenots izstrādājot ikgadējo pārskatu un tā mērķis ir veikt studiju procesa kvalitātes monitoringa kopsavilkumu. Pārskatā noteikts iekļaut šādus punktus: kopsavilkums par studiju programmas kvalitātes indikatoriem, t.sk. studējošo anketēšanas (tostarp absolventu) rezultātu analīzi, darba devēju aptauju kopsavilkums, sekmības analīze; SVID analīze; veiktie pilnveidojumi studiju programmā; studiju programmas pilnveides plāni.

Studiju programmu pārskata sastādīšanu pamatā veic studiju programmas vadītājs, Studiju virziena pārskata – StV vadītājs. Pārskati tiek saskaņoti un apstiprināti RSU administratīvajās struktūrvienībās un koleģiālajās institūcijās: studiju kvalitātes padomē un fakultātes domē, Dekānu padomē. Pārskati tiek publicēti RSU Akadēmiskajā portālā pie studiju programmu informācijas, dokumentu sadaļā, tādējādi ir pieejama studiju programmas īstenošanas laikā uzkrātā informācija.

2016. gadā tika apstiprināti studiju programmu kvalitātes indikatori. Studiju programmu vadītāji atbilstoši “Kārtībai, kādā veic studiju programmu kvalitātes indikatoru vērtēšanu” katru gadu apkopo un izvērtē studiju programmas kvalitātes indikatorus. Rezultātus iekļauj ikgadējos

studiju programmas pārskatos. Notiek arī ar studijām saistītu datu analīze, tostarp sekmības analīze, studiju kursu aptauju rezultātu analīze, hospitēšanas rezultātu analīze u. c. pasākumi.

RSU regulāri tiek veikta studiju programmu kartēšana (sk. 8. pielikumu “Studiju kursu kartējums kopīgās akadēmiskā maģistra studiju programmas “Mediju un informācijas pratība” studiju rezultātu sasniegšanai), kas ir daļa no studiju programmu pārvaldības, tai skaitā, kvalitātes nodrošināšanas procesa un sekmē iespēju īstenot studentcentrētu pieeju. Kartējot studiju programmas, tiek veikta studiju programmas satura, galvenokārt studiju programmas sasniedzamo rezultātu, analīze. Studiju programmas kartēšanas procesa rezultāti – iegūtās kartes un gūtie novērojumi – paredzēti gan studiju programmas analīzei un kvalitātes novērtēšanai, gan pilnveidei. Kartēšana tiek veikta, izmantojot RSU Pedagoģiskās izaugsmes centra izstrādāto MS *Excel* kartēšanas rīku, kurā no RSU studiju kursu reģistrā esošajiem attiecīgās studiju programmas studiju kursu aprakstiem tiek izgūti dati.

2. attēls. Iekšējās kvalitātes uzraudzības pasākumi

Atbilstoši veiktajiem kvalitātes uzraudzības pasākumu rezultātiem tiek pārskatīta studiju kvalitāte un veikti pasākumi tās pilnveidei. Esošā sistēma nodrošina vispusīgu studiju kvalitātes uzraudzību ar kontroles pasākumiem visa gada garumā.

Ja studiju programma ir kopīga, raksturot un novērtēt kopīgo kvalitātes nodrošināšanas sistēmu.

Kvalitātes nodrošināšanas sistēma ir kopīga visu augstskolas studiju programmas direktoru atbildība un uzdevums. Ir izstrādātas vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai un iekļautas sadarbības līguma 4. punktā “Kvalitātes nodrošināšana” (28. pielikums).

10. pielikums Studiju programmas atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standartiem.

3.5. Novērtējums par studējošo, absolventu, darba devēju un/vai nozares darba devēju organizāciju un citu nozares organizāciju, iesaisti studiju programmas izveidē

Novērtējums par studējošo, absolventu, darba devēju un/vai nozares darba devēju organizāciju un citu nozares organizāciju, iesaisti studiju programmas izveidē. Norādīt, kā turpmāk plānots ieinteresētās puses iesaistīt studiju programmas pilnveidē (tajā skaitā augstskolas plānotais darbs ar studējošo un darba devēju aptauju rezultātiem).

RSU, VU, VrU un TU kopīgā maģistra studiju programma “Mediju un informācijas pratība” veidota laikā, kad straujas mediju vides tehnoloģiskās modernizācijas apstākļos saasinās problēmas, kas saistītas ar medijpratības trūkumu – dezinformācija, propagandas paņēmieni attīstība, viltojumi u.tml. No otras puses, dažādu nozaru politika tiek veidota, lai nodrošinātu medijpratības apgūšanu sabiedrībā. Tādēļ programmu veidojot, tās autoriem bija pastāvīga un cieša sadarbība ar valsts un nevalstiskajiem aktoriem, kas iesaistīti medijpratības veicināšanas aktivitātēs. Tas ļāvis saskatīt nišu darba tirgū – izglītības iestāžu un nevalstisko pilsonisko organizāciju vadībā un cita personāla vidū pagaidām ir maz mediju un komunikācijas specifiskā vispusīgi izglītotu darbinieku. Līdzīga situācija ir visās iesaistītajās valstīs. Latvijā, piemēram, RSU un partneru veidotās programmas mācībspēki piedalās LR Kultūras ministrijas dibinātajā medijpratības aktivitāšu grupā.

Tomēr sadarbība ar aktoriem, kuri nāk no sfērām ārpus augstākās izglītības, nav tikai diskusiju un politikas konsultāciju līmenī. Kā iepriekš norādīts, svarīgs elements programmas darbībā ir projektu realizācija ciešā sadarbībā ar nozares darba vidi, ko paredzēts darīt (un popularizēt sabiedrībā), izmantojot MILLAB – virtuālo medijpratības mācīšanas metožu laboratoriju. Tā paredzēta kā vieta, kur nozares organizācijas, uzņēmumi un izglītības iestādes ne tikai varēs dalīties ar sadarbības idejām projektiem, bet arī vieta domu apmaiņai un diskusijām, kā arī sakaru veidošanai. MILLAB var darboties arī kā platforma aptauju un tirgus izpētes aptaujām.

Tādējādi var secināt, ka programmas pamatnostādnes paredz pastāvīgas diskusijas, konsultācijas un projektu attīstīšanu ciešā sadarbībā ar nozarē strādājošajiem un notiekošo.

Programmas izstrādē iesaistīto darba devēju, absolventu un studējošo iesaiste ir aprakstīta 1.2. nodaļā.

IV. Mācībspēki

4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku izvēles pamatojums

Studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku izvēles pamatojums, kritēriji, kuri izvirzīti mācībspēku atlases procesā, un to analīze, pamatojot atlases kritēriju atbilstību studiju programmas un studiju kursu specifikai

Veidojot jaunu studiju programmu, tās nodrošināšanai tiek piesaistīts Augstskolu likuma (AL) 55. panta 1. daļas 3. punkta noteikumiem un Zinātniskās darbības likumam atbilstošs akadēmiskais un zinātnes personāls. Studiju virziena īstenošanā un rezultātu sasniegšanā tiek iesaistīts akadēmiskais un pedagoģiskais personāls ar augstu kvalifikāciju, atbilstošām kompetencēm un labu reputāciju.

Akadēmiskā personāla pieteikšanos un atlases kārtību RSU reglamentē “Rīgas Stradiņa universitātes nolikums par akadēmiskajiem amatiem” un “Rīgas Stradiņa universitātes process “Akadēmiskā personāla vēlēšanas””.

7. tabula. Personāla piesaistes organizācija RSU

Personāla piesaistes etapi	Veicējs un iesaistītais
Informācija par jaunu vakanci vai atbrīvojošos amata vietu struktūrvienībā. Tiek analizēta nepieciešamība personāla piesaistei	Struktūrvienības vadītājs, Koleģiālā institūcija
Saņem informāciju par vakanci	Personāla departaments
Definē amata prasību profilu: izstrādā amata pildīšanas mērķim nepieciešamo prasību un kompetenču sarakstu	Struktūrvienības vadītājs, Koleģiālā institūcija, Personāla departaments
Vienojas par kandidātu piesaistes un atlases veidu	Struktūrvienības vadītājs, Personāla departaments
Sagatavo un saskaņo vakances sludinājumu	Struktūrvienības vadītājs, Personāla departaments
Tiek publicēts vakances sludinājums atkarībā no prasībām un vakances statusa: RSU mājaslapā, oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”, Eiropas Komisijas portālā “Euraxess”, sociālajos medijos	Personāla departaments
Apkopo un izvērtē kandidātu pieteikumus	Struktūrvienības vadītājs, Koleģiālā institūcija, Personāla departaments
Atkarībā no vakances prasībām un statusa: organizē atlases intervijas, ievāc atsauksmes, iesaista praktisku pārbaudījumu norisē, organizē koleģiālo institūciju sēdes	Struktūrvienības vadītājs, Koleģiālā institūcija, Personāla departaments
Notiek vēlēšanas, tiek izvēlēts piemērotākais pretendents un tam izteikts darba piedāvājums	Struktūrvienības vadītājs, Koleģiālā institūcija, Personāla departaments

Personāla atlases procesā tiek vērtētas potenciālā darbinieka kompetences, profesionālās prasmes un pašmotivācijas līmenis. RSU starptautiskā virzība pieprasa ļoti labas angļu valodas prasmes, savukārt aizvien pieaugošais IT sistēmu īpatsvars procesos – teicamas digitālās prasmes un sistemātisku domāšanu. RSU akadēmisko amatu pretendentiem ir izvirzītas augstākas zinātniskās, pedagoģiskās kvalifikācijas prasības, organizatoriskās un profesionālās

kompetences, nekā tas ir noteikts ārējo normatīvo aktu prasībās, tādējādi piesaistot darbam pēc iespējas labākos speciālistus.

Konkursi uz akadēmiskajiem un zinātnes amatiem, kā arī uz vispārējā personāla amatiem, tiek sludināti atklāti – RSU mājaslapā, portālā “Latvijas Vēstnesis”, specializētajos darba sludinājumu portālos (*CV-online* u. c.), nepieciešamības gadījumā arī starptautiskajās darba sludinājumu internetvietnēs, tā dodot iespēju jebkuram interesentam mēneša laikā pēc vakances izsludināšanas pieteikties darbam RSU. Specifiskas jomas vai šauras specializācijas pretendentu piesaistei papildus var tikt izmantotas citas rekrutēšanas metodes, piemēram, informācijas izplatīšana sociālo mediju vietnēs (“Facebook”, “LinkedIn” u. c.).

Akadēmisko amatu pretendentiem tiek izvērtēta pieteikuma dokumentācija, iesniegtās rekomendācijas, iepriekšējā zinātniskā darbība, kā arī atsevišķos gadījumos organizēta atklāta lekcija, praktisks seminārs, laboratorijas darbs vai cita veida nodarbība, kuru gatavo un vada amata pretendents un piedalās studenti.

Akadēmiskā personāla kvalifikācija un kompetences pastāvīgi tiek pilnveidotas, nodrošinot pedagoģisko prasmju izaugsmi, angļu valodas prasmju pilnveidi un nozares profesionālās mācības.

Docētāju valsts valodas zināšanas pilnīgi atbilst Ministru kabineta 07.07.2008. noteikumiem Nr. 733 “Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai, pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai un Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi”. RSU Personāla departaments pārliecinās par valsts valodas prasmēm, veicot personāla atlasīšanu, kā arī apkopojot dokumentus akadēmisko vēlēšanu sagatavošanas procesā.

Struktūrvienību vadītāji īpašu vērību pievērš pēctecības jautājumiem un dažādu paaudžu personāla mijiedarbībai. Lai pilnveidotu studiju programmu saturu, kā arī, lai ieviestu inovatīvas metodes studiju procesos, RSU piesaista ārvalstu viesdocētājus.

Docētāju piesaistes un novērtēšanas process ir caurspīdīgs, efektīvs un ir viens no priekšnosacījumiem augstai studiju procesa kvalitātei.

Studiju programmas līmenī studiju programmas direktora pienākums ir nodrošināt studiju programmas satura atbilstību iekšējiem un ārējiem normatīvajiem aktiem, darba tirgus prasībām, nozares attīstības tendencēm un studējošo vajadzībām, analizēt datus, kas var sniegt informāciju par studiju programmu rezultātu un kvalitāti ietekmējošiem faktoriem, un ieviest nepieciešamos uzlabojumus studiju programmās. Studiju programmu līmenī tiek mērīti studiju programmu kvalitātes indikatori, kas tieši ir sasaistīti ar studiju programmu direktoru atalgojumu. Šis aspekts veicina atbildības uzņemšanos un motivē studiju programmu direktorus sasniegt augstākus definētos kvalitātes standartus.

Mācībspēku izvēli un kritērijus nosaka viņu akadēmiskā kvalifikācija, ieņemamais amats un viņu zinātnisko interešu atbilstība komunikācijas zinātnes nozarei. Ņemot vērā, ka partneraugstskolas ir izvēlētas atbilstoši to ekspertīzes jomām, tad arī mācībspēki, kurus nodrošina partneraugstskolas, ir piemeklēti atbilstoši katras partneraugstskolas ekspertīzei komunikācijas zinātnes nozarē. TU nodrošinās studiju kursus, kuri ir saistīti ar medijpratības un informācijpratības izglītību un izglītības procesa pētniecību. VU nodrošinās studiju kursus, kuri ir balstīti mediju psiholoģijas pieejās medijpratībai un informācijpratībai. RSU nodrošinās studiju kursus par vizuālo kultūru, žurnālistiku, komunikācijas teorijām. VU nodrošinās studiju kursus, kas aplūko medijpratību un informācijpratību politiskās komunikācijas, medijpolitikas un sociālā aktīvisma ietvaros.

No RSU studiju programmas īstenošanā ir iesaistīti 8 docētāji: no tiem 3 profesori un 2 asociētie profesori, 1 docents un 2 pieaicinātie pasniedzēji. Pamatdarbā RSU strādā 6 mācībspēki (75%). Studiju programmas realizācijā iesaistīti 3 Latvijas Zinātnes padomes apstiprinātie eksperti (sociālo zinātņu apakšnozarē: plašsaziņas līdzekļi un komunikācija). (sk. 20. pielikumu “Kopīgās akadēmiskā maģistra studiju programmas “Mediju un informācijas pratība” īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla sastāva analīze”).

4.2. Mācībspēku kvalifikācijas atbilstības normatīvo aktu noteiktajām prasībām

Mācībspēku kvalifikācijas atbilstības normatīvo aktu noteiktajām prasībām, ietvert analīzi par mācībspēku kvalifikācijas atbilstību studiju programmas rezultātu sasniegšanai.

RSU, VU, VrU un TU kopīgi veidotajā maģistra studiju programmā “Mediju un informācijas pratība” iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskā darba virzieni un rezultāti ir saistīti ar vairākiem aspektiem, tostarp:

- 1) tie ir orientēti uz maģistra studiju programmas sekmīgu īstenošanu;
- 2) tie ir saistīti ar docētāju individuālajām interesēm un pētnieciskā darba aktivitātēm, piedaloties starptautiskajos un nacionālajos pētnieciskajos projektos.

No katras augstskolas kopīgajā studiju programmā iesaistīts personāls, kura kvalifikācija atbilst attiecīgās augstskolas nodrošinātajam satura segmentam programmā. Tā VU kolēģi nodrošina specializāciju komunikācijas teorijas, psiholoģijas un informācijpratības virzienos, VrU kolēģi specializējas politiskās komunikācijas, medijpolitikas un sociālā aktīvisma izpētē un pasniegšanā, TU kolēģu specialitāte ir mediju izglītība un ikdienas dzīve, iekļaujot satura veidošanas didaktiku, kāda tā nepieciešama ikdienas komunikācijā internetā. (Sk. 12. pielikums. Mācībspēku saraksts, kuri tiks iesaistīti studiju programmas īstenošanā, 13. pielikums. Mācībspēku, kuri tiks iesaistīti studiju programmas īstenošanā zinātniskās biogrāfijas (Curriculum Vitae Europass formātā), 14.1. pielikums. Mācībspēku ar studiju programmu saistīto pēdējo sešu gadu zinātnisko publikāciju saraksts recenzējamās izdevumos vai pētniecības sasniegumu saraksts.)

Savukārt, RSU satura daļā akcents līdzās medijpratības teorijām likts uz diviem svarīgiem medijpratības elementiem – modālo daudzveidību mūsdienu komunikācijā (it īpaši vizuālo komunikāciju, bet arī akustisko komunikāciju un virtuālo realitāti) un žurnālistiku. Visam maģistra studiju programmas īstenošanā no RSU puses iesaistītajam akadēmiskajam personālam ir augsta kvalifikācija, kā arī liela akadēmiskā pieredze, kas atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un tiesību aktu prasībām, tādējādi nodrošinot studiju programmas kopumā un atbilstošo studiju kursu mērķu un rezultātu sasniegšanu (skat. 8. tabulu).

8. tabula. Analīze par RSU mācībspēku kvalifikācijas atbilstību studiju programmas “Mediju un informācijas pratība” rezultātu sasniegšanai

Nr. p. k.	Studiju programmas rezultāts	Iesaistīto mācībspēku kvalifikācija
1.	Padziļinātas zināšanas par mūsdienu komunikācijas, medijpratības, informācijpratības, literaritātes koncepcijām un teorijām, mediju vidi un auditorijām, mediju psiholoģiju, mediju pedagoģiju, mediju un politikas mijietekmēm. Iegūst padziļinātas zināšanas par medijpratības un informācijpratības pētniecības metodēm. Spēj radoši autonomi un grupās plānot, virzīt un attīstīt medijpratības un informācijpratības pētnieciskos un lietišķos projektus mediju pedagoģijas, mediju psiholoģijas un mediju politikas jomās.	Visi iesaistītie docētāji piedalījušies ar mediju un informācijas pratību saistītos pētījumu projektos, popularizējuši un izplatījuši izpratni par mediju un informācijas pratību un tās nepieciešamību (sk. pievienotos CV). Katrs programmas docētājs specializējas savā ar mediju un informācijas pratību saistītā laukā. Starp RSU programmas satura daļu piedāvājamo docētājiem ir prof. S. Kruks – atzītākais komunikācijas semiotikas speciālists Latvijā, prof. A. Rožukalne – ražīgākā, starptautiski atpazīstamākā un atzītākā žurnālistikas pētniece Latvijā, doc. A. Stakle – fotogrāfijas pētniecības aizsācējs, kas viens no pirmajiem Latvijā aizstāvējis promocijas darbu pedagoģijā par mediju izglītības lauka problemātiku. Asoc. prof. I. Skulte kopš 2002. gada ir RSU docente, un kopš 2006. gada veic

Nr. p. k.	Studiju programmas rezultāts	Iesaistīto mācībspēku kvalifikācija
		pētījumus par bērnu un jauniešu mediju lietojumu un medijpratību.
2.	Spēj patstāvīgi izmantot mediju un komunikācijas teorijas, zinātnisko pētījumu datus, lai radītu jaunus projektus un pilnveidotu jau esošos uzņēmējdarbībā, pedagogijā un pētniecībā, tai skaitā, integrējot dažādu nozaru perspektīvas un izprotot kontekstus un sekas	Visi programmā iesaistītie mācībspēki līdzās pētījumiem un docēšanai vairākus gadu desmitus darbojušies praktiski, integrējot akadēmiskās zināšanas radošos projektos atšķirīgās jomās. Īpaši jāuzsver RSU puses personāls – prof. A. Rožukalne, prof. S. Kruks, asoc. prof. I. Skulte – žurnālistikā, doc. A. Stakle – fotogrāfijā, A. Priedola un K. Dintere – mediju mākslā. A. Priedola un K. Dintere ir pieaicinātās pasniedzējas no Liepājas Universitātes jauno mediju mākslas programmas, kas pārstāv māksliniecisko pētījumu studiju virzienu, kur īpaša nozīme pievērsta tieši zinātnisko pētījumu integrācijai jaunradē, tai skaitā, ilgtspējīgā ekonomiskā darbībā.
3.	Spēj radoši un kritiski risināt dažādus ar nozari saistītus jautājumus, pieņem lēmumus sarežģītā situācijā, kurā nepieciešama atsauce uz informāciju no saistītajām pētniecības/prakses jomām.	RSU mācībspēki, kas strādās programmā, publiski pazīstami ar savu analītisko un kritisko eksperta skatījumu uz mediju un sabiedrības norisēm. Kā darbojoties medijos (S. Kruks, A. Rožukalne, I. Skulte), tā veidojot radošus projektus fotomākslā ārpus universitātes (līdzās akadēmiskajai darbībai A. Stakle ir starptautiski atpazīstams fotogrāfs) un citos mediju mākslas veidos (A. Priedola, K. Dintere), programmas docētāji savā radošajā darbībā varējuši balstīties uz saviem pētījumiem un akadēmiski iegūtajām zināšanām, kā arī iemācīt to studentiem.
4.	Spēj plānot darbības posmus, nosakot neparedzamas situācijas risku. Spēj darboties patstāvīgi un starptautiskā mērogā, lai plānotu un izstrādātu nozarei atbilstošus projektus izglītībā, likumdošanā un medijos.	Šobrīd mediju un informācijas prasības attīstīšanai un izpētei pieejami dažādi fondi, tai skaitā vairāki ārvalstu fondi. Visas programmā iesaistītās augstskolas un vairāki docētāji iesaistīti katrs sava organizācijas IREX programmas “Media Literacy in the Baltics” projektu īstenošanā, kas iesaista arī starptautisko sadarbību. Programmas docētājiem ir arī pieredze Erasmus+ projektu realizācijā. Plānots, ka programma lielā mērā balstīsies aktīvā administratīvā atbalsta un mentoringa sistēmā, studentiem iespējami patstāvīgi izstrādājot savus projektus reālajām darba vidēm. Mācībspēku praktiskā pieredze ļaus veidot kvalitatīvu atbalstu, paredzot problēmas iepriekš un plānveidīgi pārvarot krīzes.
5.	Spēj izveidot oriģinālu ar nozari saistītu saturu.	Programmā iesaistītie RSU pedagogi ir Latvijā pazīstami satura veidotāji. Līdzās prof. A. Rožukalnei un prof. S. Krukam, kas ir ne tikai Latvijā labi pazīstami zinātnieki, bet arī paralēli strādā mediju kritikas un žurnālistikas jomā, programmas saturā par vizuālās komunikācijas

Nr. p. k.	Studiju programmas rezultāts	Iesaistīto mācībspēku kvalifikācija
		<p>aspektiem atbild doc. A. Stakle – viens no Latvijā atpazīstamākajiem fotogrāfiem. Asoc. prof. I. Skulte ir pieredze kultūras žurnālistikā un kritikā, kā arī šobrīd viņa līdzās darbam universitātē strādā mediju pedagoģijas jomā pamatskolas “Rīdze” interešu izglītības pulciņā. Savukārt, divas pieaicinātās pasniedzējas – lekt. A. Priedola un lekt. K. Dintere labi pazīstamas kā jauno mediju mākslinieces, kas specializējas virtuālās realitātes un skaņas mākslinieciskās izpētes projektos. Viņu veidotie kursi iesaista arī praktiski veicamus projektus katrā no jomām.</p>
6.	<p>Izprot mediju un informācijas pratības izglītības pamatidejas un studiju programmu izveides principus. Spēj patstāvīgi un starptautiskās komandās izstrādāt un vadīt mediju un informācijas pratības izglītības programmas.</p>	<p>Kā no partneraugstskolu, tā no RSU puses programmā iesaistīti pieredzējuši mācībspēki, kuri ne tikai turpina docēt, bet arī vada vai ir vadījuši un attīstījuši akadēmiskas studiju programmas: prof. A. Rožukalne – RSU bakalaura studiju programmu “Žurnālistika” (viņa vadījusi arī katedru un fakultāti), prof. S. Kruks ir vairāku projektu vadītājs un RSU doktora studiju programmas “Komunikācijas kultūra un multimediji” direktors, doc. A. Stakle vada RSU bakalaura studiju programmas “Multimediju komunikācija” un “Fotogrāfija”, asoc. prof. I. Skulte 14 gadus vadījusi maģistra studiju programmu “Komunikācija un mediju studijas”, pieaicinātā pasniedzēja A. Priedola vada bakalaura studiju programmu “Jauno mediju māksla” Liepājas Universitātē. Visiem minētajiem mācībspēkiem ir pieredze strādājot starptautiskas sadarbības projektos.</p>
7.	<p>Spēj patstāvīgi uzlabot personīgo mediju un informācijas pratības kompetenču attīstību.</p>	<p>Kā pierāda diskusijas starp partneriem un iesaistītajām personām programmas veidošanas gaitā, programmas priekšmets – medijpratība – pēc būtības ietver mainīgumu, kas nozīmē arī savu kompetenču uzlabošanu, pielāgošanu jaunajiem medijiem visas dzīves garumā. Šī ideja ne tikai ir šīs programmas filozofiskais pamats, bet tiek arī caur tās veidotājiem publiski pausta plašākai auditorijai. Piem., sk. I. Skultes publicistisko rakstu tiešsaistes žurnālā satori.lv (https://satori.lv/article/medijpratiba-ka-antiesencials-koncepts) vai A. Rožukalnes rakstu Latvijas Sabiedrisko mediju portālā lsm.lv (https://www.lsm.lv/raksts/zinas/medijpratiba/me-dijpratiba-un-sabiedriba-izskatas-svarigi-izklausas--neinteresanti.a363984/).</p>

Nr. p. k.	Studiju programmas rezultāts	Iesaistīto mācībspēku kvalifikācija
8.	Spēj nodarboties ar komercdarbību, ieviest jauninājumus mediju un informācijas pratības zinātnes vai profesijas jomā, veikt darbu, pētniecību vai tālākizglītību sarežģītos un neparedzamos apstākļos un vajadzības gadījumā veikt pārveidojumus, izmantojot jaunas pieejas.	Šo studiju rezultātu paredzēts sasniegt, balstoties MILLAB platformas iespējās un aktīvā administratīvā un mentoringa atbalstā. Pēc programmas uzstādījuma, būt gatavam darba veikšanai sarežģītos apstākļos var tikai praktiskas darbības ceļā, tādēļ līdzās pieredzējušiem docētājiem atbalsta sistēma šajā ceļā iekļaus arī inovatīvas nozares pārstāvošu profesionālo organizāciju pārstāvjus un uzņēmējdarbības ekspertus. Šāda pieredze RSU jau iegūta, piemēram, 2020. gada vasarā IREX atbalstītajā Kultūras žurnālistikas vasaras skolā uzstāties ar īsām lekcijām uzaicinot ārzemju ekspertus un Latvijas un Ukrainas medijpratības jomas praktiķus (S. Bērziņa, Re:check, V. Romanjuka, Stop Fake), kas ar RSU personālu kopā darbojušies citos projektos.
9.	Spēj formulēt un kritiski analizēt sarežģītas mediju un informācijas pratības zinātnes un profesionālas problēmas, pamatot lēmumus un, ja nepieciešams, veikt papildu analīzi. Spēj parādīt izpratni un ētisku atbildību par iespējamo mediju un informācijas pratības profesionālās vai zinātniskās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību.	Programmas docētāji visās iesaistītajās augstskolās, sevišķi RSU, ir sabiedrībā labi pazīstami eksperti. Piemēram, S. Kruks, A. Rožukalne, A. Stakle spēj ne vien kritiski analizēt problēmas to kompleksitātē, bet ar saviem rakstiem presē un uzstāšanos medijos pierādījuši savu potenciālu. Vairākums mācībspēku ir savas nozares LZP eksperti. Prof. A. Rožukalne ieguvusi arī maģistra grādu tiesību zinātnē un 2021. gada decembrī ievēlēta par pirmo LR Mediju ombudu.

Kā redzams, akadēmiskā personāla pētnieciskais darbs ir saistīts ar nozares aktuālajām tēmām starpdisciplinārā kontekstā.

Akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām. Docētāju valsts valodas zināšanas pilnīgi atbilst Ministru kabineta 07.07.2008. noteikumiem Nr. 733. Tā kā studijas ārvalstu studējošajiem notiek angļu valodā saskaņā ar RSU iekšējiem dokumentiem, studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku angļu valodas prasme tiek nodrošināta vismaz B2 līmenī, atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem.

RSU Personāla departaments pārliecinās par valsts valodas un angļu valodas prasmēm, veicot personāla atlasī, kā arī apkopojot dokumentus akadēmisko vēlēšanu sagatavošanas procesā.

Docētāju piesaistes un novērtēšanas process ir caurspīdīgs, efektīvs un ir viens no priekšnosacījumiem augstai studiju procesa kvalitātei.

Detalizētāku informāciju un vairāk praktisko piemēru par mācībspēku individuālo profesionālo pieredzi un starptautisko sadarbību zinātniskajā pētniecībā, lūdzu, skatīt pielikumos:

12. pielikums. Mācībspēku saraksts, kuri tiks iesaistīti studiju programmas īstenošanā.

13. pielikums. Mācībspēku, kuri tiks iesaistīti studiju programmas īstenošanā zinātniskās biogrāfijas (Curriculum Vitae Europass formātā).

14.1. pielikums. Mācībspēku ar studiju programmu saistīto pēdējo sešu gadu zinātnisko publikāciju saraksts recenzējamos izdevumos vai pētniecības sasniegumu saraksts.

4.3. Augstskolas piemērotās procedūras mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanai un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanai

Raksturot augstskolas piemērotos mehānismus un procedūras mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanai un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanai, sniegt piemērus par mācībspēku zinātniski pētniecisko darbību.

Akadēmiskā personāla izaugsme, karjeras vadība, kvalifikācijas pilnveide un novērtēšana ir būtiski personālvadības procesi, kas sekmē esošo darbinieku profesionālo pilnveidi. Jaunu studiju programmu veidošana un iesaiste jaunu kursu docēšanā ir viens no docētāju izaugsmi veicinošiem faktoriem. RSU Pedagoģiskās izaugsmes centrs veido pieredzes apmaiņas un kvalifikācijas pilnveides tematiskos kursus jaunajiem un esošajiem docētājiem, nodrošinot pedagoģisko, digitālo un komunikācijas iemaņu pilnveidi. Akadēmiskā personāla prasmes un darba sniegums regulāri tiek novērtēts – gan studējošo aptaujas, gan tiešā vadītāja vērtējums darba izpildes vadības ietvaros ir indikatori kvalitātes prasību atbilstībai.

Sistēmisku akadēmiskā personāla pedagoģisko izaugsmi koordinē RSU Pedagoģiskās izaugsmes centrs, īstenojot vienotu tālākizglītības pieeju visā augstskolā. Docētāju tālākizglītības saturs ir balstīts uz starpdisciplināru, starptautisku, studentcentrētu un pašvadītu pieeju, aptverot šādas tematiskās jomas: augstskolas didaktika, izglītības vadība, IKT prasmes, vispārīgās prasmes. Mācību saturā ir iekļautas tēmas par inovatīvu mācīšanas un mācīšanās metožu izmantošanu, kas veicina studējošo iesaisti mācīšanās procesā un augstāku studiju rezultātu sasniegšanu. Satura aktualitāti un arī mācību aktivitāšu norises veidu atbilstību apliecina docētāju tālākizglītībā iesaistīto dalībnieku skaits, kas pēdējo trīs akadēmisko gadu laikā divkārsojies. Tālākizglītības aktivitātēs pārstāvēti aptuveni 60 % struktūrvienību, kas norāda, ka mācībās iesaistījušies visdažādāko nozaru docētāji. Arī īstenoto mācību apjoms – vidēji 24 tematiskie cikli, kas kopumā veido aptuveni 260 akadēmiskās stundas gadā, – vērtējams kā atbilstošs gan satura apguvei, gan arī docētāju noslodzei, kas ietekmē iespējas apmeklēt piedāvātās mācības.

Tā kā RSU ir ilggadēja pieredze ārvalstu studentu piesaistē, docētāju angļu valodas kompetence tiek pastāvīgi pārraudzīta un tai tiek piedāvātas pilnveides iespējas. Lai pārliecinātos par svešvalodas zināšanām, visiem docētājiem ir nodrošināta iespēja veikt angļu valodas prasmju līmeņa noteikšanu. Docētājiem, kuri īsteno RSU studiju kursus angļu valodā, periodiski tiek organizēta detalizēta angļu valodas prasmju līmeņa noteikšana un nepieciešamības gadījumā tiek organizētas mācības.

Prasības studiju procesa plānošanai, uzraudzībai un kvalitātes kontrolei RSU ir noteiktas pēc procesa apraksta Nr. 35 “Studiju procesa organizēšana” un “Studiju procesa kvalitātes vadlīnijas”. Prasības studiju rezultātu noteikšanai un novērtēšanai iekļautas procesa aprakstā Nr. 6 “Studiju rezultātu novērtēšana un iesniegšana”. Kopumā studiju kvalitātes uzraudzība ir vairāklīmeņu sistēma. Individuālajā līmenī docētāja pienākums ir nodrošināt kvalitatīvu studiju procesu, pastāvīgi pilnveidot savu kompetenci, tai skaitā apmeklējot konferences par nozares aktualitātēm, veicot un publicējot pētījumus zinātniskos žurnālos, regulāri pārskatīt studiju rezultātus un uzlabot studiju kursu saturu, veikt hospitēšanu un dalīties ar akadēmisko pieredzi. Lai atbalstītu docētāju izaugsmi un tiekšanos uz izcilību, RSU sadarbībā ar Borisa un Ināras Teterevu fondu ir izveidota atbalsta programma ar vairākām mērķstipendijām, piemēram, docētājiem ir iespēja pieteikties un iegūt RSU studiju programmu modernizācijas mērķstipendiju un Starptautiskās citējamības indeksa paaugstināšanas mērķstipendiju. Visu RSU darbinieku darba izpilde tiek vadīta, monitorēta un novērtēta atbilstoši procesa aprakstam Nr. 28 “Darba izpildes vadības sistēma” un izmantojot darba izpildes vadības (DIV) sistēmas funkcionalitāti ikgadējai mērķu izvirzīšanai, kompetenču un darba snieguma vērtēšanai. Reizi divos gados RSU tiek noskaidrota darbinieku kopējā apmierinātība un iesaistīšanās. Aptaujā darbinieki izsaka viedokli par sev nozīmīgiem darba satura, darba vides, komunikācijas un

attīstības jautājumiem. Gan darba izpildes vadības procesa, gan apmierinātības aptaujas rezultāti un darbinieku sniegtā atgriezeniskā saite tiek izmantota iekšējās komunikācijas, pārvaldības un pamatdarbības procesu pilnveidei.

Lai īstenotu RSU zinātniskos mērķus – motivētu mācībspēku iesaisti pētniecībā un palielinātu atbalstu mācībspēka aktīvākai iesaistei pētniecībā:

- tiek veidota motivējoša atalgojuma sistēma personāla, tai skaitā mācībspēku iesaistei pētniecības projektos;
- akadēmiskajam personālam vienu reizi gadā periodā no 2019. līdz 2021. gadam noteikta atalgojuma mainīgā daļa (vienreizēja atlīdzība), pamatojoties uz šādiem darba rezultātiem pētniecības jomā par iepriekšējo gadu: anonīmi recenzēta zinātniskā publikācija ar RSU afiliāciju, aizstāvētie vadītie promocijas darbi, reģistrētie patenti ar RSU īpašumtiesībām, RSU piesaistīto projektu līdzekļu kopējais līguma apjoms;
- tiek organizēti tīklošanās pasākumi akadēmiskajam personālam par tēmām, kas saistītas ar finansējuma piesaisti pētniecībai, intelektuālā īpašuma tiesību reģistrēšanu, atbildīgu pētniecību un inovācijām u. c.;
- tiek nodrošināts finansiāls atbalsts publikācijām *WoS/SCOPUS* citētos žurnālos, īpaši brīvas pieejas publikācijām;
- tiek nodrošinātas uz pētniecības tematiku fokusētas mācības.

Akadēmiskā personāla karjeras veidošana ir viens no galvenajiem veidiem, kā RSU var ietekmēt pētniecības un studiju cilvēkresursu atjaunotni. RSU iegulda būtisku apjomu pašu pelnīto līdzekļu personāla atalgojuma un motivēšanas sistēmas uzturēšanai. RSU saskaņā ar Stratēģiju atbalsta akadēmiskā personāla kvalifikācijas paaugstināšanu un profesionālo pilnveidi, īstenojot daudzveidīgus atbalsta pasākumus un nodrošinot dažādus motivācijas rīkus akadēmiskajam personālam:

- RSU Pedagoģiskās izaugsmes centrā tiek nodrošināta iespēja pilnveidot savas prasmes augstskolu pedagoģijas, izglītības tehnoloģiju un izglītības vadības jomās;
- RSU ir izveidoti formālās mūžizglītības atbalsta pasākumi – RSU darbiniekiem tiek sniegts materiālais atbalsts tālāka izglītības līmeņa iegūšanai (studiju maksas atlaides formā), kā arī tiek piedāvāta iespēja apgūt kursus RSU Atvērtajā universitātē;
- 2015. gadā RSU tika uzsākts Projekts par RSU darbinieku angļu valodas prasmju līmeņa uzlabošanu kā papildu motivācijas instrumentu, un tā realizācijas gaitā akadēmiskajam personālam tiek nodrošināts valodas prasmju audits, kā arī mācības angļu valodas uzlabošanai no A2 līdz B2 līmenim. Angļu valodas prasmju pilnīga atbilstība RSU izvirzītajam mērķim – B2 līmenim dod iespēju par darbu angļu valodā saņemt paaugstinātu atalgojuma likmi;
- 2011. gadā RSU ieviestā Darba izpildes vadības sistēma paredz darba izpildes rādītāju izvērtēšanas ciklus, vadītāja un darbinieku pārrunas par sasniegtajiem rezultātiem, darbinieka karjeras un kvalifikācijas attīstības plāniem un iespējām. Pamatojoties uz šo sarunu rezultātiem, vadītāji budžeta sastādīšanas brīdī ieplāno savu darbinieku konkrētu profesionālo prasmju un zināšanu atbalsta pasākumus – Latvijā vai ārvalstīs organizētus kursus, seminārus, konferences, pieredzes apmaiņas pasākumus vai karjeras attīstību amata maiņas perspektīvā;
- reizi divos gados RSU organizē darbinieku apmierinātības un iesaistīšanās aptauju, tai skaitā, lai noskaidrotu darbinieku viedokli par RSU ilgtspējīgas izaugsmes nodrošināšanai svarīgiem faktoriem, un darbinieku ieteikumi iespēju robežās tiek īstenoti praktiskā rīcībā un ņemti vērā lēmumu pieņemšanā.

Studiju kvalitātes un docētāju kompetences pilnveidei 2014. gadā tika izveidots RSU [Pedagoģiskās izaugsmes centrs](#). Centrs savas darbības ietvaros nodrošina atbalstu studiju

kvalitātes pilnveidei, īstenojot studiju procesa analīzi un atbilstīgi aktuālajām vajadzībām organizējot akadēmiskā personāla pedagoģisko izaugsmi tālākizglītības aktivitātēs.

Centra mācīšanās aktivitātes ir balstītas šādos tematiskajos blokos:

- pedagoģija (augstskolas didaktika un izglītības vadība),
- tehnoloģiju bagātināta mācīšanās un mācīšana (informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, digitalizācija),
- caurviju kompetence (piemēram, prasmes komunicēt, sadarboties, inovēt, improvizēt, strādāt starpdisciplināri un pētniecībā, balstoties uz datiem).

Līdz šim centrs ir izstrādājis vairāk nekā 40 dažāda satura mācības, kuru forma tiek pielāgota sasniedzamajam mērķim. Tās var būt interaktīvas darbnīcas, semināri, konferences, domnīcas, tematiskie cikli, vieslekcijas, simulācijā balstītu scenāriju izspēle u. c. Mācības kopš 2020. gada marta notiek attālināti, saglabājot līdzvērtīgu dalībnieku iesaisti kā klātienē mācību aktivitātēs, tomēr sniedzot iespēju plašākam dalībnieku lokam pievienoties mācību aktivitātēm. Centrs katru semestri piedāvā docētājiem vairāk nekā desmit dažādas tematiskās mācības vairāk nekā 140 akadēmisko stundu apmērā, par kurām interese pastāvīgi palielinās. Piemēram, akadēmiskā personāla skaits tālākizglītības aktivitātēs 2021. gada pavasarī salīdzinājumā ar 2020. gada rudenī ir palielinājies par 29 %. Centrs docētāju interesi piesaista, organizējot dažāda satura mācības, piemēram, 2021. gada pavasara semestrī lielu atsaucību guva mācības par akadēmisko godīgumu, prezentāciju veidošanu un vērtēšanu.

Darbības sākumā tematiskajās aktivitātēs lielāks akcents tika likts uz studiju rezultātu definēšanu, vērtēšanu, studiju kursa pedagoģiskā dizaina izveidi, koncentrējoties uz pedagoģisko likumību pamatapgūvi. Laika gaitā šos tematus papildinājis plašs mācību klāsts docētāju pedagoģiski digitālo prasmju pilnveidei. Lielais darbs, kuru bijām ieguldījuši digitālo prasmju stiprināšanā, nozīmīgu atdevi sniedza pandēmijas laikā, sākoties attālinātajam darbam. Centram aktīvi sadarbojoties ar RSU Informācijas tehnoloģiju departamentu, tika īstenots milzīgs mācību aktivitāšu skaits par komunikācijas platformu *Zoom*, *Teams*, e-studiju *Moodle* vides lietošanu, attālināta grupu darba organizēšanu *Miro* rīkā, interaktīvu digitālu scenāriju veidošanu *Twine* vidē, pašpārbaudes uzdevumu veidošanu *H5P* platformā un daudzu citu digitālo rīku izmantošanu studiju procesā.

PIC ikdienā lielākoties veic konsultatīvo darbību, kas sevišķi attālināto un kombinēto studiju periodā nodrošinājusi būtisku atbalstu docētāju pedagoģiski digitālajai pilnveidei un tehnoloģiju bagātināta studiju procesa jēgpilnai īstenošanai.

Konsultācijās identificētās biežākās tematiskās grupas:

- **vērtēšana digitālajā vidē** – sasniedzamo studiju rezultātu formulējums, aktivitāšu dizainēšana, pārbaudījumu veida pielāgošana pilnvērtīgai sumatīvai, formatīvai un kumulatīvai vērtēšanai;
- **grupu darba un patstāvīgā darba organizēšana digitālajā vidē** – studējošo iesaistes veicināšana, sadarbība komandā, individuālā ieguldījuma adekvāts novērtējums;
- **sinhrono un asinhrono aktivitāšu kvalitatīva kombinēšana** – studiju kursa dizaina izveide kombinētai, attālinātai un hibrīdai norisei;
- **mācīšanās aktivitāšu interaktivitātes paaugstināšana** – studējošais ir kā aktīvs procesa dalībnieks, nevis pasīvs satura patērētājs.

Kompetenču pilnveides pasākumu atdevi atspoguļo studiju kvalitātes indikatoru izpildes uzlabojumos, kā arī RSU ārējās reputācijas novērtējumā, kurā vairākas reizes pēc kārtas RSU ir atzīta par augstskolu ar labāko reputāciju Latvijā.